

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, lanskoletne 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifi in dogovoru.

Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 51a

Ljubljana, torek, dne 3. marca 1931

Leto II.

Anketa o krizi lesne industrije

Velik otvoritven govor ministra za gozdove in rudnike g. Serneca - Vzroki sedanje depresije v svetovnem gospodarstvu

čaja. Svoje misli in predloge na tej konferenci izvolite izročiti še pisмено podrejenemu mi ministrstvu, da bi moglo po končani anketi v miru proučiti stavljene predloge in na tej podstavi sklepati ter ugotoviti v soglasju s kraljevske vlado, kar je potrebno in ustvarljivo.

Vsem nam je znano dejstvo o obstoječi težki krizi v lesni industriji, ki sta jo izzvala v glavnem dva činitelja:

1. Obča svetovna gospodarska kriza, ki je zajela vse vrste poslovnega življenja,

2. ponovni pojav Rusije na svetovnih tržiščih v obliki sovjetskega kolektivizma, da ne rečem komunizma.

Svetovna kriza je izbruhnila v prvi vrsti zaradi hiperprodukcije in padea cen. Sodim, da se ne motim, ako smatram sovjetski petletni načrt, da je resen. Vsekakor smatram, da so mogli Sovjeti s prevzemom celokupne oblasti nad proizvodnjo vseh življenjskih potrebščin izvesti popolnoma prisilno organizacijo dela. Tudi mislim, da je sedanja konkurenca, ki jo čutijo po vsej Evropi, šele začetek velike načelne borbe v svetovnem gospodarskem življenju. Sedanjih izvidnic sovjetskega izvoza, da se tako izrazim, ne bi niti toliko čutili in bi ne bile tako opasne za ravnotežje mednarodnega gospodarskega življenja, da se ne pojavljajo baš v dobi te depresije, kakršne svetovno gospodarstvo že dolgo ni čutilo. Zato moramo

glede na vse, kar čujemo o izvršitvi petletnega gospodarskega načrta v Rusiji, z vso resnostjo računati z nevarnostmi, ki jih bo prinesla bodoča konkurenčna borba sovjetske industrije. Zato vas pozivam, da skušate ustvariti takšno organizacijo, ki naj v začetku ne razpolaga s preozkimi stiki in ki naj se šele polagoma učvrsti in šele postopno med svojimi člani uvede ostrejšo disciplino, dolžnosti in pravice. V tem primeru bo mogoče doseči veliko lažje one ugodnosti, ki jih zahtevate od kraljevske vlade. Dale se bodo namreč celokupni organizaciji lesne industrije, ne pa posameznikom. Možnosti, da oblast ugodni vašim zahtevam, bodo tem večje, čim ožje bo vaše vzajemno sodelovanje.

Kraljevska vlada je po svojem sedanjem sestavu v položaju, da hitro, učinkovito in v največji meri podeli vse one olajšave in udobnosti, ki jih proži sovjetska vlada svoji kolektivizirani industriji. Pogoj za ustvaritev te ideje, pa je predvsem lojalno in stvarno sodelovanje vsakega poedinca kot člana te organizacije.

To naglašam zaradi tega, ker so se baš na tem vprašanju razbili poskusi ustanovitve posebnih organizacij v preteklosti. Organizaciji ne bo težko obvladati zapreke, ako bo nudila pri izvršitvi svojih načrtov z vladno pomočjo ali brez njene pomoči razne olajšave, ki jih sicer izven okvira organizacije ni mogoče dovoliti.

Zelim, da vidim to organizacijo ali vsaj njen začetek kot prvi uspeh današnje ankete.

Vse ostale točke, ki so na dnevnem redu in ki jih boste sami pobudili, bodo tem lažje ustvarljive. Organizacijo in racionalizacijo lesne industrije zahtevata tako industrijska kriza kakor sovjetska konkurenca.

V vseh državah proučujejo ukrepe za ojačanje industrije. Tudi naša država ne more zaostati, ker bi se v tem primeru sama izločila z narodnih tržišč.

Na današnjo konferenco je povabljen resda samo velika lesna industrija. Toda vse navedene misli veljajo ravno tako za srednjo in malo lesno industrijo. Tudi srednjo in malo industrijo je treba posebej organizirati in naj kot ta pristopita v občo organizacijo.

Kot minister resora, ki mu je poverjena dolžnost, da vodi splošno politiko za pospeševanje gozdarstva in lesne industrije, smatram, da te svoje nazore o občem gospodarskem položaju iskreno predložim v vašo oceno.

Uverjen sem, da boste tudi vi, spoštovani gospe, kot legitimni stopniki naše lesne industrije z vso lojalnostjo in v nemo sodelovali pri teh razpravah. Delo bo rodilo take uspehe, kakršne pričakujem. S temi nadami otvarjam spoštovano gospoda, današnjo anketo in vas ponovno pozdravljam z željami za uspešno delo.

Velik političen pomen pomorskega sporazuma

Izjave ministrov Brianda, Hendersona in Dumonta - Sporazum krepi prisrčno sodelovanje med Francijo in Anglijo - Posledice bodo blagodejne tudi na gospodarskem polju

Pariz, 2. marca. n. Angleški zunanji minister Henderson in prvi lord britanskega admirala Alexander sta včeraj v spremstvu pomorskih strokovnjakov prispela v Pariz in se sestala s francoskim zunanjim ministrom Briandom, mornariškim ministrom Dumontom in francoskimi strokovnjaki. Posvetovali so se do 18-30. Ministri so nato sprejeli novinarje in jim dali več izjav o rezultatih teh pogajanj.

Briand je izjavil: G. Henderson in Alexander sta sporočila meni in Dumontu rezultate posvetovanj v Rimu. V zvezi s tem sva Henderson in jaz poslala najinemu kolegu Grandijevu ta-le telegrafski pozdrav:

»Veseli smo, da vam moremo javiti, da se popolnoma strinjamo z Vami v pogledu sporazuma, ki je bil dosežen v Rimu. Mi bomo priporočali najinim vladam, da ta sporazum odobre. Meniva, da je potrebno ob tej priliki naglasiti, koliko ceniva koncilijantnost Italije. Prepričana sva, da bo ta sporazum zelo mnogo doprinesel k konsolidaciji miru na svetu. Zeliava, da se nič ne opusti, da se zaupanje in prijateljstvo, ki je privedlo do srečnega dogodka, čim bolj izkoristi za dosego velikega namena miru.«

Zatem je Briand sporočil novinarjem, da se s sporazumom, ki je sedaj podpisani, zaključila posvetovanja in razgovori, ki so trajali neprenehoma leto dni. Ta posvetovanja so se začela takoj po zaključitvi pomorske konference v Londonu. Razen politikov, ki so sodelovali v teh razgovorih, je treba izraziti priznanje spretnosti pomorskih strokovnjakov Craigiea, Rosija in Massiglija, ki so na teh posvetovanjih vneto delali, da se čimprej doseže sporazum.

Mornariški minister Dumont je izjavil: »Ne morem vam povedati točnih števil o tonaži, kakor smo jih določili v tem sporazumu. Naši angleški kolegi so nas prosili, da bi tekst sporazuma ne objavili že sedaj, marveč da bi počakali 2 ali 3 dni, da bi oni mogli obvestiti o vsem britanske domijone, pa tudi Združene države in Japonsko. Ni izključeno, da se bodo izvršile v sporazumu še nekatere nujne izpremembe, preden bo še definitivno podpisan splošni pomorski pakt, ki bo nadomestil obstoječo pomorsko pogodbo med Veliko Britanijo, Ameriko in Japonsko. Javnost bo o vsem obveščena že v nekaj dneh. Verjetno je, da bodo do takrat obveščene vse prizadete vlade, da se takoj prične po-

slednje in glavno delo za ustvaritev splošnega pomorskega sporazuma, ki ga bo podpiralo vseh pet velikih pomorskih dil. Prepričan sem, da bo francoska javnost zadovoljna s sporazumom, ki smo ga dosegli.«

Britanski zunanji minister Henderson pa je novinarjem izjavil, da so se vodili tako pariški kot rimski razgovori vedno v zelo srečnem razpoloženju. Vsi delegati so pravilno ocenili veliko važnost tega sporazuma, po katerem so vsi stremili. Res so bile težave, toda z dobro voljo so se vse odstranile. Po sreči nam je uspelo zaključiti pogodbo, ki bo utrdila prijateljstvo med Veliko Britanijo, Francijo in Italijo. Še letos se bodo nadaljevale priprave za splošno razorožitveno konferenco, ki bo v februarja leta 1932 v Ženevi. To delo bo do sedaj zlahka opravljali in pa s toliko večjim zaupanjem v uspeh, ker je danes pomorski spor med Francijo in Italijo rešen.

Britanska ministroma in njunemu spremstvu so priredili včeraj banket. Davi je bila seja francoske vlade, na kateri je Briand poročal o doseženem sporazumu. Danes opoldne pa sta britanska ministra s svojimi spremljevalci odpotovala v London.

Pariz, 2. marca. AA. Havas sporoča, da je bil na podlagi razgovorov med francoskimi in angleškimi ministri sredi ob 18-30 dosežen popoln sporazum med zunanjimi ministri in mornariškimi ministri Francije, Anglije in Italije. Pogodba bo sedaj

predložena v ratifikacijo še ostalim zainteresiranim vladam.

Pariz, 2. marca. d. Listi so danes zjutraj v splošnem z velikim zadovoljstvom pisali o sporazumu, ki se je v soboto dosegel med Francijo, Anglijo in Italijo v vprašanju pomorskega oboroževanja. Pripisujejo mu velik pomen za razvoj mednarodnega položaja. Oficijozni »Petit Parisien« priporinja, da dogovor odstranjuje nasprotja na polju pomorske razorožitve, krepi prisrčno sodelovanje med Francijo in Anglijo in pomeni popuščanje napetih odnosov med Francijo in Italijo. »Matine« pripominja, da je Francija pri teh pogajanjih bila v naslednjih treh bistvenih točkah zadovoljena: 1. obrambna sila francoskih podmornic ostane neokrnjena. Koncesije, ki jih je morala Francija priznati glede podmornic, so malenkostne. 2. Nadmoč francoske nad italijansko mornarico, ki ji je zaradi zemljepisne lege in zaradi razsežnosti francoske kolonijalne posesti neobhodno potrebna, ostane za več let ohranjena. 3. Francija, Anglija in Italija so sklenile, da odslej ne bodo več rabile velikih oklopnih križark, ki bi imele več ko 23.000 ton, medtem ko so se v zadnjem času marsikje nameravali graditi dreadnoughti s 35.000 tonami.

Pariz, 2. marca. n. »Agence économique et financière« piše, da imel pomorski sporazum, ki je bil sklenjen v Parizu in v Rimu, blagodejne posledice tudi na finančnem polju. Odpadle bodo velike in

drage gradbe ladij in s tem se bo tudi olajšal mednarodni denarni in kreditni trg.

Washington, 2. marca. d. V tukajšnjih dobro poučenih krogih imajo vtis, da je dogovor glede omejitve pomorskega oboroževanja, ki je bil sklenjen med Veliko Britanijo, Francijo in Italijo, za Združene države sprejemljiv. Mislijo, da so predlagane spremembe londonske pogodbe podrejenega pomena in se ne dotikajo življenjskih interesov Združenih držav in Japonske.

Za zbližanje med Jugoslavijo in Poljsko

Varšava, 2. marca. AA. Poljska skupina Male antante tiska je imela v prostorih sindikata inozemskih dopisnikov svojo skupščino. Predsednik skupine, ki je istočasno predsednik poljskega novinarskega združenja, je z zadovoljstvom ugotovil, da poljski in jugoslovanski tisk vršita svojo misijo v cilju zbližanja obeh narodov. Jugoslovanski ataše za tisk Mareš je kot tajnik skupine poročal o razmerah v Jugoslaviji. Na predlog predsednika je bilo sklenjeno, da se za novinarje v Poljski osnuje poseben tečaj za srbohrvatski jezik. Nadalje je bilo sklenjeno, da se za novinarje v Poljski osnuje poseben tečaj za srbohrvatski jezik. Nadalje je bilo sklenjeno pozvati sekcijo v Poznanj, da osnuje sekcijo Male antante tiska, ker je v Poznanju slovanska zavest najbolj živa.

Pogajanja med Anglijo in Gandhijem

New Delhi, 2. marca. AA. Po vesteh iz Indije je delovni odbor indijskega kongresa odklonil mirovne pogoje, ki jih je stavil podkralj Irwin Gandhiju. V nacionalističnih krogih računajo s tem, da se bodo pogajanja razbila, ako v naslednjem trenutku ne bo dosežen kompromis. Lord Irwin se je obrnil v London za nova navodila. Glavna težkoča izhaja iz Gandhijeve zahteve, naj bi posebna komisija preiskala postopanje policije pri neredih zadnjih mesecev.

New Delhi, 1. marca. AA. Jutri bo sprejel podkralj Gandhija, ki mu bo poročal o sklepih izvršilnega odbora indijskega kongresa.

Usoda konfinirancev na Liparskih otokih

Pariz, 2. marca. v. Pod naslovom »Strašna usoda konfiniranih Slovencev na otokih pri Napolju — Nečloveško ravnanje z interniranci na otoku Ponza« poroča »Ere Nouvelle« o strašnih mukah nesrečnih žrtev fašizma. V svojem brezmejnem obupu so konfiniranci pričeli gladovno stavko, nakar so jih enostavno obsodili vsakega na 7 mesecev ječe. Prepovedali so jim prebrati slovenske knjige in celo to, da bi se med sabo pogovarjali po slovensko ali v svojem jeziku pisali svojim sorodnikom. Z debelimi črkami razlaga list ob koncu svojega poročila: Tako postopanje fašistovskih oblastnikov kriči do neba in bil bi že skrajni čas, da bi se zganila vsa Evropa, in Društvo narodov ne ravno zadnje, da bi se nesrečnejšem vsaj omilila njihova nečloveška usoda.

Henderson v Rimu

Na sliki vidimo Hendersona (na levi) ob njegovem prihodu v Rim, čisto na desni je italijanski minister za zunanje zadeve Grandi, poleg njega pa prvi lord angleške admiralitete Alexander.

Konsolidacija Evrope napreduje

Stiska je dober učitelj. Kadar teče voda v grlo, takrat seže tudi najbolj lahkomiselnosti dijak po knjigi in kadar pričena gospodarska kriza stiskati življenje, tedaj tudi najbolj sanjavi politik pogleda resnici v oči, ker mu jo pač kriza preživo postavi pred nos. Ko je vladala še visoka konjunktura v industriji in gospodarstvu, takrat so samo človekoljubi in idealisti govorili o potrebi zblizanja evropskih narodov. Toda vsi njih razlogi in najsi so bili še tako tehtni, niso zalegli, ker bila je konjunktura in za skrbi ni bilo prostora.

Je pa vedno tako na svetu, da pride za sedem debelih let sedem suhih in tako so začela naraščati padati in stroji so se pričeli ustavljati. S tem pa so padla naraščala tudi za poljedelca, gospodarska kriza se je pričela v Evropi in na vsem svetu. Armade brezposelnih so vedno bolj rastle, težave so postajale vedno težje in na zadnje ni preostalo nič drugega, ko pogledati brez olepšav resnici v oči. Ta dolžnost pa je postala tem nujnejša, ker je na drugi strani postajalo vedno jasnejše, da iz sovjetske Rusije grozi Evropi nova in silna nevarnost. Vsa ta dejstva so izmodrila Evropo in danes imamo že vidne in močne dokaze, da konsolidacija Evrope napreduje.

Prvi tak dokaz je dala pariška agrarna konferenca, ki je pokazala tako močno solidarnost evropskih interesov, kakršna je bila še pred kratkim iluzija. Drug še silnejši dokaz pa je bil storjen s sporazumom o pomorskem oboroževanju. Konferenca za konferenco je bila brezuspešna, predno se je po silnih bojih dosegel sporazum v pomorskem oboroževanju vsaj med Ameriko, Vel. Britanijo in Japonsko. Toda ta sporazum je bil brez prave vrednosti, dokler se nista pridružila temu sporazumu še dve drugi pomorski velesili — Francija in Italija. Sporazum med tema dvema državama pa je bil skoraj nemogoč in vasa zunanja politika evropskih držav je bila pod vtisom francosko-italijanskega nasprotja. Že so prinašali tudi časopisi poročila o novem pomorskem tekmovanju, ki se ima pričeti med Italijo in Francijo.

Toda v času silne gospodarske krize, ko je morala Italija seči že po težkem sredstvu redukcije uradniških plač, da spravi svoj proračun vsaj delno v red, ni mogoče nad vse drago tekmovanje v pomorskem oboroževanju. Denarna stiska se je kategorično uveljavila in postala nepremagljiva ovira. Poleg tega pa je ves svet hotel, da pride do sporazuma v omejitvi oboroževanja in kdor se ni hotel podrediti tej volji, t. je bil v nevarnosti, da ostane osamljen. V času krize pa je osamljenost še dvakrat težja, ker preprečuje tudi vsako zunanje posojilo. A ravno zunanje posojilo je za marsikatero državo edino sredstvo, da se izkoplje iz gospodarske krize. Razlogi stiske so postali vedno silnejši in na vse zadnje zmagali, da je sporazum o omejitvi pomorskega oboroževanja danes dejstvo in da pišejo listi že o historičnem 28. februarju.

V mnogem oziru je dan rimski sporazum tudi v resnici historičen. Ne toliko zaradi vsebine sporazuma, temveč vsled dejstva, da je bil ta sporazum mogoč samo zato, ker je zmagala pomirljiva struja, ker je prodrlo spoznanje o solidarnosti evropskih narodov. Ta zmaga je tem pomembnejša, ker se ni tako dolgo od tega, ko se je govorilo celo na odgovornem mestu, da čakajo Evropo že leta 1932 burni dogodki. Mesto teh bo doživela Evropa v letu 1932 veliko razorožitveno konferenco, katere glavni namen bo ta, da baš take dogodke prepreči.

Z rimskim sporazumom je zmagala ona linija evropske pomirljive politike, ki se je pričela v Locarnu in ki se je kljub vsemu odporu desničarskih in levčarskih skrajnežev uspešno nadaljevala in končno tudi zmagala. Jugoslavija, ki je bila vedno najodločnejša za mir in sporazumno politiko med evropskimi narodi, se rimskega sporazuma le veseli, ker se z njim potrjuje pravilnost jugoslovanske miroljubne politike.

Rimski sporazum je uspeh, velik uspeh, h kateremu je treba njegovim ustvariteljem, zlasti pa angleškim in francoskim politikom le čestitati. Ni pa še rimski sporazum vse, kajti še polno vprašanje je ostalo nerešeno; in med temi vprašanji je zlasti kočljivo manjšinsko vprašanje. Ni mogoče govoriti o trajni gotovosti miru, dokler se teptajo najelementarnejše pravice manjšin. Temu spoznanju naj bi odprl pot rimski sporazum in potem šele bo

Jugoslavija — plod slovanske zavesti

Pomemben članek lista »Katolik Polski« o naši državi - Nj. Vel. kralj Aleksander ena najznamenitejših osebnosti Evrope

Varšava, 2. marca. AA. »Katolik poljski« prinaša uvodni članek pod naslovom »Jugoslavija — plod slovanske zavesti«. Novi rečnik služi, pravi list, v Jugoslaviji na: 1. nemu edinstvu in v ta namen je bil tudi ustvarjen. Ideja narodnega edinstva zavzema vedno močnejše korenine v slovanskem svetu. Pot kraljevskega para v Zagreb je največjega pomena. Po smrti hrvatskega kralja Svačića, ki je bil pred 800 leti pri Gvozdju premagan od madjarskega kralja Kolomana, Hrvati niso imeli vladarja svoje krvi. Zato so z navdušenjem pozdravili vnuka Karadjordja, ki je kri njihove krvi. Velikega dela ujedinjenja jugoslovanskih plemen ni izvedel samo kralj Aleksander, temveč ves jugoslovanski narod pod njegovim vodstvom. Radi tega je kralj Aleksander ena najznamenitejših osebnosti Evrope. Boril se je v dveh balkanskih vojnah in v svetovni vojni. O priliki tragičnega umika preko Albanije ni niti trenutek zapustil svoje vojske. Ko je l. 1929. pretila državi propast, je kralj Aleksander vzel

vso oblast v svoje roke. Delo v zadnjih letih pod kraljevim vodstvom je prava in vzorna slika edinstva slovanskih plemen. Izid občinskih volitev v Nemčiji — — —

Berlin, 2. marca. AA. Pričakovanja, da bodo narodni socialisti pri občinskih volitvah v Brunswicku nazadovale, se niso uresničile. Po zadnjih rezultatih so narodni socialisti v primeri s splošnimi volitvami meseca septembra nekoliko napredovali. Največ so pridobili pri teh volitvah komunisti, ki so zelo narasli na račun socializmov. Nemški nacionalisti in srednje stranke so izgubile na glasovih. Volitve v Brunswicku smatrajo politični krogi za nekako merilo političnega položaja v Nemčiji, posebno pa še, ker vladajo v tej deželi narodni socialisti. Časopisje ne pretirava naravno - socialističnega uspeha, kljub temu pa odkritosrečno priznava, da pohod ekstremističnih strank ni ustavljen, in se tolaži, da je naraščajoča brezposelnost v glavnem kriva izidu občinskih volitev v Brunswicku.

Zagonetna smrt fašistovskega generala Grazianija

Oblasti so mnenja, da so generala vrgli iz vlaka neznani zločinci Umor najbrže političnega značaja

Livorno, 2. marca. v. Tukajšnji listi »Il Telegrafo« poroča o rezultatih preiskave, ki so jo uvedli zaradi nesrečne smrti generala Grazianija. List piše, da so nekateri preiskovalci mnenja, da se general Graziani ni ponesrečil, marveč, da so ga neznani zločinci ubili. General Graziani je namreč padel iz voza prvega razreda brzovala, ki je vozil po levih tračnicah preko desnih tračnic daleč od vlaka. Če bi se bil ponesrečil, bi moral pasti tik ob vlaku na tla in bi ga najbrže kolesa vagonov razmesarila. Na drugi strani so pa tudi zapahi pri železniških vozovih prvega razreda

tako varni, da je skoraj nemogoče, da bi se bila vrata sama odprla in da bi bil general po nesreči padel. Preiskovalne oblasti izključujejo tudi roparski umor, ker so pri generalu našli 5.600 lir. Vsekakor pa je čudno to, da v kupeju, ki je v njem potoval general Graziani, niso našli nikake prtljage, ki jo je moral general vsekakor imeti sprito tako dolgega potovanja iz Rima v severno Italijo.

Iz poročila navedenega lista se da razbrati, da je bil umor generala Grazianija brzokone političnega značaja.

MacDonaldova vlada v mučni zagati

Konec sodelovanja med Lloydom Georgeom in MacDonaldom

London, 2. marca. p. Kljub veliki važnosti uspehov, ki sta jih dosegla v Parizu in Rimu ministra Henderson in Alexander, je javnost pod globokim vtisom poraza, ki ga je doživela MacDonaldova vlada v vprašanju spremembe zakona o delovanju delavskih zvez. Sedanja delavska vlada je smatrala za eno svojih glavnih nalog, da odpravi omejitve, ki jih določa zakon iz leta 1926. glede svobode stavkanja. Ravno v tem vevlačnem vprašanju pa je doživela poraz, ki jo stavi v zelo kočljiv položaj napram pristajem laburistične stranke. Poraz so povzročili liberalci, ki so v tem vprašanju potegnili s konservativci. Stavili so svoj spreminjivalni predlog, s katerim so definirali kot nepostavno vsako ono stavko, ki bi ogrožala nacijo kot celoto ali en njen del, njeno sigurnost in njen blagor s tem, da bi ovirala prehrano, dobavo vode, kuriva in svetlobe, ali pa dobavo zdravil.

Vladni krogi naglašajo, da bi taka definicija imela za posledico, da bodo sploh vse stavke brez izjeme nepostavne, tako da bi de avske zveze uživale večje pravice, če ostane v veljavi zakon iz leta 1917., ki ga je hotela MacDonaldova vlada sedaj odpraviti. Laburistični list »Daily Herald« pravi, da je ta liberalni spreminjivalni predlog napoved vojne s strani liberalcev proti delavskim zvezam in da predstavlja

zmago sira Johna Simona nad Lloydom Georgeom v liberalni stranki.

Spreminjivalni predlog liberalcev je bil, kot že javljeno, sprejet s 37 glasovi proti 31. Vsi liberalci v dotični komisiji so glasovali s konservativci in s tem je prenehala ona podpora, ki jo je Lloyd George stalno nudil MacDonaldovi vladi v vseh kritičnih položajih. Trdi se, da je Lloyd George spremenil svoje dosedanje stališče zato, ker se je bal, da njegov tekmeč v stranki John Simon pridobi preveč na popularnosti in s tem zasenči njegovo avtoriteto.

Vprašanje, o katerem se živo razpravlja, je, ali bo MacDonald v tem svojem porazu enostavno odnehal in pustil zakon o omejitvi stavkovne svobode delavskih zvez nespremenjen, ali pa bo skušal najti kako drugačno rešitev. Izgleda, da mu bo vodstvo delavskih zvez svetovalo, naj liberalnega predloga ne sprejme. Nadaljne vprašanje je, kakšna bo reakcija delavske vlade proti liberalcem, posebno glede volilne reforme, glede katere je bil sklenjen močnejši sporazum med liberalci in laburisti. Sprito koncesij, ki so jih dali ti poslednji liberalcem v tem pogledu, je bil MacDonald gotov, da mu bo liberalna stranka pomagala do konca. Zadnji dogodki pa dokazujejo, da je bilo to upanje neutemeljeno.

Odhod dr. Curtiusa na Dunaj

Berlin, 2. marca. AA. Zunanji minister Curtius je odpotoval nocoj v uradne posete na Dunaj. Avstrijsko časopisje objavlja zelo prištevne pozdravne članke in izraža željo, naj bi se vezi med obema sorodnima državama še bolj utrdila.

Otvoritev lipskega velesejma

Leipzig, 2. marca. AA. Včeraj je bila na slovesen način otvorjena velika lipska razstava. Otvoritve so se udeležili mnogi poslani tujih držav. Razstavo je prvi dan obiskalo nad 100 tisoč ljudi. Razstavilo je 9017 tvrdk. Glavno obelježje letošnje te sejske razstave je obče znižanje cen.

Prekoceanski polet letala

»Do X«

Lizbona, 2. marca. AA. Po poročilu iz Las Palmasa je odpotoval kapetan nemškega veleletala »Do X« Christiansen v Friedrichshafen, kjer se bo z vodstvom tvrdke Dornier dodelil o nadaljnjem poletu tega letala. Na letalu bodo sredi tega tedna končali vsa popravila, tako, da za nadaljevanje poleta ne bo več tehnične zapreke. Odlet preko Oceana zavisi samo še od vremena. Letalo bo odplulo po vsaj priliki še v prvi polovici t. m.

v resnici doseženo sodelovanje evropskih narodov. Prvi veliki uspeh je dosežen, ali ostal bo le polovičarski uspeh, če ne bo rodil spoznanja, da nihče nima pravice vršiti potujčevanja in to celo v tako okrutni obliki, kakor se danes ponekod dogaja.

Ameriški turisti v Dubrovniku

Dubrovnik, 2. marca. k. Davl je prispel iz Benetk veliki parnik »Express of France« s 400 ameriški turisti. Ameriški turisti so se sprehajali po mestu v več skupinah in si ogledali mestne znamenitosti. Mnogi so se z avtomobili odpeljali v okolico. Ameriški turisti so bili zelo vznemirjeni in navdušeni za prirodne in zgodovinske lepote mesta in njegove okolice ter so se pritoževali, da so jim odmerili tako kratke čas za bivanje v Dubrovniku, ki jim neobičajno dopade. V Benetkah so imeli še preveč časa, a tu si niso mogli niti pošteno ogledati mesta. Ameriški turisti so takoj nadaljevali svoje potovanje v Kotor in Atene.

Dovolitev popusta na železnici

Beograd, 2. marca. AA. S sklepom prosvetnega ministra so odobrili popusti za polovično vožnjo na mednarodno razstavo »Otok, njega higijena in vse, kar zraven spada«, ki bo od 1. maja dalje v Budimpešti. Popust velja za odhod od 25. aprila do 28. maja, za povratek pa od 1. maja do 5. junija. Za blago velja železniška tarifa XIII.

Zopet strupena megla v Belgiji

Bruselj, 2. marca. AA. Nad Tilleurjem in Selessinom, južno od Liègea, se je pojavila v soboto strupena megla. Po uradnih podatkih se ni znano, kako je megla nastala. Do večera so prepeljali 30 oseb z znaki zastrupljenja v bolnico. Nekaj bolnikov se bori s smrtjo.

Za duhovniki še zdravniki

Trst, 2. marca. v. Predsednik tržaške zdravniške zbornice je pozval vse slovenske zdravnike v tržaški pokrajini, naj si zaradi bližnje revizije seznama zdravnikov pri policijski oblasti oskrbijo moralno in politično izpričevalo. V fašistovskem smislu pomeni to, da preti vsem slovenskim zdravnikom v tržaški pokrajini izključitev iz zdravniške zbornice. Zahtevana izpričevala izstavljajo podestati na podlagi poročila s policije. Ker pa smatra fašistovska policija vsakega slovenskega intelektualca za politično nezanesljivo osebo in ker ima predsednik zdravniške zbornice pravico izključiti vsakogar, ki »deluje proti državi«, to se pravi proti fašizmu, je jasno, kakšen namen je imel poziv predsednika tržaške zdravniške zbornice na slovenske zdravnike. Lani so pri reviziji zdravniškega seznama izključili prvega slovenskega zdravnika. Vse kaže, da pridejo sedaj na vrsto še vsi ostali.

Imenovanja

Beograd, 2. marca. AA. S sklepom prometnega ministra in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta je postavljen inž. S. Subić v 1-7 v Ljubljani za šefa tamkajšnje sekcije.

Odlikovanje

Beograd, 2. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za pravosodje je odlikovan z redom Sv. Save 3. stopnje dr. Leo Mastnak, apelacijski sodnik v Ljubljani.

Podaljšana veljavnost tarif

Beograd, 2. marca. AA. Prometno ministrstvo je pristalo na to, da se tarifa za izvoz ječmena in pol z ržjo zmešane pšenice, ki je v veljavi od 1. decembra 1930, podaljša do konca junija t. l. Prav tako je podaljšana do konca istega meseca veljavnost tarife za izvoz turščice.

Zasedanje zveze jugosl. mest

Beograd, 2. marca. k. V dvorani beograjske mestne hiše je danes zasedal širši poslovni odbor Zveze jugoslovanskih mest. Odbor se je sestel radi novega načrta zakona o mestih. O tem načrtu so danes strokovno diskutirali. Rezultate svojih razprav bodo redigirali in končni tekst načrta predložili VZS za uporabo pri sestavljanju definitivnega zakonskega načrta.

Na današnji seji so bili prisotni poleg drugih župan dr. Puc, podžupan Jare in občinski svetnik Tavtar iz Ljubljane, župan dr. Juvan, podžupan dr. Lipold pa iz Maribora. Zasedanje je otvoril predsednik zveze zagrebški župan dr. Skulj. V otvoritvenem govoru je naglasil problem novega zakona o mestih. Ta zakon bo moral dati povoljnije pogoje razvoju naših mest.

Mariborski župan dr. Juvan, ki se je udeležil današnjega zasedanja odbora ZJM, je interveniral tudi pri merodajnih ministrstvih zaradi nekaterih vprašanj, ki zadevajo Maribor. Povsod so pokazali razumevanje in dobro voljo za rešitev mariborskih problemov.

Sava narašča

Zagreb, 2. marca. k. Zaradi velike množine vode, ki doteka iz Dravske banovine, je začela Sava naglo rasti in je danes narasla že na 270 metra nad normalo. Če narase še za 30 cm, bo odredjena varnostna služba na Savi.

Poplave na Ogrskem

Budimpešta, 2. marca. d. Iz vse države prihajajo poročila o velikih povodnjih. V preplavljenem ozemlju komiteta Raab je položaj kritičen. Preplavljena občina so še vedno pod vodo, tako da je treba promet vzdrževati s čolni. Mnogo hiš se je podrla, nekatere vasi pa so izpraznili. Straži jih orožništvu, da prepreči plenjenje. Voda je dosegla že tudi mesto Raab, kjer stoji nižja obrežja pod vodo.

Aretacija dveh nemških duhovnikov v Italiji

Bozen, 2. marca. n. Včeraj so v Bozenu aretirali patra Arnolda iz benediktinske opatije pri Bozenu: Aretiran je bil tudi duhovnik Josip Rottensteiner, ki si je s patrom Arnoldom dopisoval. Oba sta bila aretirana, ne da bi se vedelo, kakšni so razlogi za to.

Vila Trockega zgorela do tal

Carigrad, 2. marca. AA. Včeraj je ob Marmarskem morju pogorela vila, v kateri je živel bivši sovjetski vojni minister Trocki po izgnanstvu iz Rusije. Sumiljo, da so ogenj podtaknili. Trocki in družina so se rešili v vsej naglici ter se nastanili v hotelu. Vila je pogorela do tal. Ogenj je popolnoma vpepel arhiv in veliko knjižnico. Trockemu se je posrečilo rešiti manuskript drugega zvezka zgodovine ruske revolucije, ki jo piše že več časa. Razen tega je rešil nekoliko gradiva za druga znanstvena dela.

Paris, 2. marca. AA. Poročajo iz Carigrada: Na otoku Prinkipos v Marmarskem morju je izbruhnil požar v vili Trockega. Trocki se je z družino vred rešil. Dognano je, da požar ni bil podtaknjen.

Drobiž z vsega sveta

Varšava, 2. marca. AA. Bolgarski slikar Sretan Dobrov je razstavil v prostorih varšavskega »Slovenskega društva« krajinske slike iz Bolgarije in Češkoslovaške. Od tam odpotuje Dobrov v Jugoslavijo, kjer bo takisto priredil razstavo svojih slik iz slovanskih krajev.

Gothenburg, 2. marca. AA. Tu se je potopil avto, ki je vozil preko zamrznjenega jezera. Ker je bila ledena skorja pretanka, se je vdrla. Pri tem je utonila neka gospa s tremi otroci, ki so bili v avtu.

Buenos Aires, 2. marca. AA. Da se prepreči državljanska vojna, je peruvijsko vojno brodogradništvo, naj vodi provizorično vlado Cerro in uvede vojaško diktaturo.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 2. marca. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Zboljšanje vremena bo le kratkotrajno. Zjutraj hud mraz.

Skupščina največje sokolske župe Saveza SKJ

Izčrpna in lepa poročila župnih funkcionarjev — Sokolska župa Ljubljana ima 52 edinic in nad 12.000 pripadnikov — Sokolska ideja se širi v vseh plasteh našega naroda

Ljubljana, dne 1. marca.

Sokolska župa Ljubljana, ena največjih in najstarejših v Savezu SKJ je imela danes na sokolskem Taboru svojo I. redno glavno skupščino ob polnoštevilni udeležbi društvenih delegatov. Od 52 edinic so manjkale samo 4. Zlasti razveseljuje pa je bilo dejstvo, da so bili na skupščini navzoči tudi delegati nanovo se snujajočih društev oziroma čet. Točno ob 9. je otvoril glavno skupščino starosta br. dr. Pipenbacher, ki je po uvodnih formalnostih najprej pozdravil zbrane delegate, zlasti pa saveznega odposlanca b. Branka Zivkovića iz Beograda, kateremu so zborovalci prirejali burne ovacije. Pred pričetkom dnevnega reda je bila med viharjem aplavzom odposlana pozdravna brzojavka starosti SKJ Nj. Visočanstvu prestolonasledniku Petru. Starosta se je nato zahvalil vsemu naprednemu časopisju za naklonjenost sokolskemu delu, nakar je v lepem in globokom zasnovanem programatičnem govoru pozval zbrane delegate na složno delovanje v znamenju sokolske požrtvovalnosti za dobrobit sokolstva in države. Po govoru brata staroste se je oglasil burno pozdravljen k besedi savezni delegat br. Branko Zivković, prinašajoč pozdrave savezne uprave. V svojem zanosnem govoru je izrekel laskavo priznanje sokolski župi Ljubljana, ki je bila dolgo vrsto let jedro vsega sokolskega delovanja na slovenskem jugu. Govor brata Zivkovića je bil sprejet z dolgotrajnimi ovacijami.

Po pozdravu saveznega delegata, se je pred prehodom na dnevni red starosta br. dr. Pipenbacher s pileteto spominjal umrlih bratov in sester, zlasti pa nepozabnega brata Maleja, ki je v izvrševanju sokolskih dolžnosti položil svoje mlado življenje na oltar domovine za čast sokolstva in naroda.

Sledila so nato poročila župnih funkcionarjev.

Tajniško poročilo

je podal zelo izčrpno neumorni tajnik brat Stane Flegar. Uvodoma je orisal delovanje župe po ustanovitvi SKJ, setavo in delo župne uprave. Župna uprava je imela pravni, organizacijski, gradbeni, gospodarski, zdravniški, narodno obrambni in statistični odtel. V letu 1930 je bilo 11 rednih, 2 izredni in 1 odborova seja, poleg tega pa večji sestanek vseh ljubljanskih in okoliških društev. V svrhu še boljše spoznavanja dela posameznih društev je bila župa razdeljena na 6 okrožij. Upravno poslovanje župe in društev je bilo prav živahno in z malimi izjemami dokaj točno. Največja župna prireditve je bila župni zlet v Ljubljani o binkoštnih praznikih, ki je dosegel lep moralen uspeh, gmotni pa, z ozirom na to, da je bil čisti dobiček namenjen kot podpora za ekspedicijo telovadcev v Beograd, žal zelo minimalen. Vsesokolskega zleta v Beogradu se je udeležila v zelo častnem številu. Deputacija župne uprave se je udeležila čajanke na dvoru, meseca avgusta pa je bil br. starosta dr. Pipenbacher v avdijenci na Bledu pri ministrskem predsedniku, kjer so mu sokolski zastopniki predložili težnje in potrebe sokolstva. V častnem številu se je župa udeležila sprejema g. ministrskega predsednika 9. novembra v Ljubljani. Mednarodne tekme v Luksemburgu se je udeležila vrsta, sestavljena večinoma iz telovadcev ljubljanske sokolske župe. Krasen uspeh naših tekmovalcev pa je grenila nenadna in tragična izguba nepozabnega brata Maleja, ki se je ponesrečil pri tekmovalni telovadbi. Sokolstvo na domači zemlji mu je privedlo slijanje pogreb. V zgodovini sokolstva bo njegovo ime vklesano z zlatimi črkami za večno. Slava borcu br. Maleju! Nadaljnji prireditve se je udeležila župna uprava: proslave 80-letnice predsednika ČSR br. T. G. Masaryka, vseslovenskega gasilskega kongresa v Ljubljani, odkritja Cankarjevega spomenika na Vrhniki, razviti praporov jugoslovanskih polkov v Beogradu ter sprejema zastave 40. pešpolka v Ljubljani. Novemu banu br. dr. Marušiću in novemu komandantu dravske divizije generalu Bogoljubu Iliću se je poklonila posebna župna deputacija. Proslave 1. decembra in rojstnega dneva Nj. Vel. kralja se je župa udeležila v katoliški in pravoslavni cerkvi po deputaciji v krolju. V minulem letu se je vršil tudi 14-dnevni prednjaški tečaj, ki je

bil izredno dobro obiskan in bo rodil gotovo lepih sadov.

Mnogo pažnje je župna uprava posvečala ustanavljanju novih sokolskih društev in sokolskih čet. Opaža se veliko zanimanje za sokolsko stvar po deželi, zlasti v takih krajih, kamor je bil dosedaj Sokolu precej težak dostop. Veliko pomoč in razumevanje so nudili posameznim sokolskim edinicom sreski načelniki, med katerimi delujejo nekateri kot aktivni sokolski delavci (Kamnik, Litija in Kočevje). Izredno naklonjena je bila sokolstvu tudi banska uprava in mestno načelstvo v Ljubljani. Sokolska župa Ljubljana je štela z ustanovitvijo SKJ 34 društev, obnovljena so bila 3, od novomeške župe pa se je priključilo 1 društvo. Vrše se priprave za obnovitev 3 društev, nonovo se snuje 7 društev oziroma sokolskih čet. Vsa ta društva in čete čaka trdo delo in bo treba z dejanji in delom pokazati uspehe in napredek in to predvsem v telovadnicah in na prosvetnem polju. Upravno poslovanje župnih društev se je mnogo izboljšalo tako, da lahko pristejemo skoro dve tretjini društev župe med najboljše.

Poročilo načelnika brata Vrhovca.

Župno načelnštvo je štelo 15 članov in članic. Vse delo je bilo posvečeno pripravam za župni zlet in vsesokolski zlet v Beogradu. Župni zlet se je vršil v Ljubljani o binkoštnih, ki je pokazal napredek v primeri z nastopi v prejšnjih letih. Žal, da ni bila udeležba taka, kot bi morala biti z ozirom na največjo župo saveza SKJ. Število telovadcev in telovadk pri prostih vajah ni zadovoljilo, tudi povorka po mestu ni bila lahko številnejša. Izvedba prostih vaj je bila pri vseh oddelkih v splošnem dobra. Vsesokolskega zleta v Beogradu se je udeležilo 120 naraščajnikov in 60 naraščajnic, glavnih zletnih dni pa okoli 500 članov in 200 članic, od teh 186 telovadcev in 150 telovadk. V sprejemu je korakalo z godbo Sokola I na čelu 245 članov, 126 članic in 21 praporov. Tekem se je udeležilo 51 naraščajnikov, 30 naraščajnic, 73 tekmovalcev in 31 tekmovalk. V tekmi za slovensko prvenstvo je zasedel 8. mesto br. Malej, član Sokola I, meč kralja Aleksandra pa si je priborila pri tekmi v višjem oddelku vrsta ljubljanskega Sokola. V savezni tekmovalni vrsti na mednarodni tekmi v Luksemburgu je bilo 7 bratov. Uspehi so bili zelo častni, dasi je neizprosna usoda iztrgala iz tekmovalne vrste br. Maleja. Bratom tekmovalcem iskrena zahvala, blagopojeknemu bratu Maleju, sokolskemu borcu, pa večna slava. Med letom sta se vršila župni prednjaški tečaj in smučarski tečaj, ki sta oba prav lepo uspela.

Društvenih javnih telovadnih nastopov je priredilo 26 društev, ki so uspeli prav zadovoljivo. Župna statistika z 31. decembrom 1930 izkazuje, da telovadi 805 članov t. j. 13% in 435 članic t. j. 22%. Skupno je telovadilo v 1245 urah 21.119 oseb, povprečno 101 oseba na uro. Župni prednjaški izpit je položilo 4 bratje in 1 sestra, društveni izpit pa 17 bratov in 4 sestre. S pozivom na vestno pripravo za vsesokolski zlet v Pragi in čim večjo štednjo je zaključil br. načelnik svoje lepo poročilo.

Prosvetno delo v župi.

Obširno poročilo o prosvetnem delu je podal prosvetar br. inž. Lado Bevc. Po navodilih saveznega T. O. je župni p. o. organiziral proslavo Masarykove 80-letnice, češkoslovaškega narodnega praznika in državnega in sokolskega praznika 1. decembra. Župni prosvetni zbor se je vršil 4. maja ob polnoštevilni udeležbi. Proslava 1. decembra se je vršila pri vseh župnih društvih. Statistična poročila o prosveti je predložilo 31 društev. Iz teh poročil je razvidno, da so imela društva 113 prosvetnih sej, 339 nagovorov pred vrsto, 148 predavanj, 99 zabav in 104 izlete. V knjižnicah teh društev je 2324 knjig strokovne in 10325 drugačne vsebine. Župni p. o. je stopil v stik z oddajno postajo Radio Ljubljana zaradi omogočanja sokolskih predavanj po radiu. Ta predavanja so se uveljavila v mesecu aprilu in so trajala do vsesokolskega zleta v Beogradu, enkrat tedensko. Sokolska društva so imela živahne stike tudi z ZKD v Ljubljani, ki jih je podpirala s predavatelji in filmi. V splošnem se more trditi, da je bilanca prosvetnega dela pokazala trdno voljo do trajnega napredovanja.

Statistika župe.

Sokolska župa Ljubljana je imela dne 30. junija 1929 po mali statistiki 32 društev in 2 odseka, tedaj 34 edinic z 6420 pripadniki. Po statistiki 31. decembra 1930 pa 46 edinic z 11.701 pripadniki in sicer 8056 članov in članic, 1276 moškega in ženskega naraščaja ter 2369 oboje dece.

Poročilo gospodarskega odseka.

Gospodarski odtel župe pod predstvom br. dr. Kambiča je bil osnovan z namenom, da ima v stalni evidenci vse možnosti župnih dohodkov, ki naj omogočijo redno izvrševanje župnega delokroga, kateri se je z ustanovitvijo SKJ znatno razširil. Kot prvo pomoč župi je naklonila kr. banska uprava 30.000 Din, ki je s tem omogočila tehničnemu odboru župe, da se je z večjo vneto posvetil vzvišeni nalogi za telesno vzgojo. Tudi iz proračuna banske uprave za leto 1931-32 je obljubljena župi denarna pomoč za širjenje sokolstva med najširše plasti našega naroda. V splošnem je finančno stanje društev precej težko, zaradi plačevanja obresti in amortizacijskih obrovov dolgov za sokolske domove. Lastne sokolske domove ima 19 društev v vrednosti 18.000,00 Din, katero imovino pa bremene dolgovi v znesku 6.632.460 Din. Sokolska župa je predložila Savezu obširen elaborat in poseben načrt »Pravilnika o konvertiranju in konsolidaciji dolgov sokolskih domov. Celokupni promet župe je znašal 1.219.587 Din.

Sledila so nato poročila gradbenega odseka, predsednik brat inž. Albert Poženel, zdravniškega brat dr. Franta Mis in narodno obrambnega brat dr. Riko Fux. Vsa poročila so bila z zadovoljstvom sprejeta na znanje. Po poročilih župnih funkcionarjev, ki so bila vsa soglasno sprejeta, je podal v imenu revizijskega odbora poročilo brat Franjo Medič, izrekel pohvalo župni upravi, br. blagajniku in bratu knjigovodji ter predlagal absolutorij, ki je bil soglasno odobren.

Skupščina je nato soglasno odobrila župni poraz in po daljši debati proračun za leto 1931. Zatem je povzel besedo savezni delegat br. Zivković, ki je v daljšem govoru pojasnil razne gospodarske zadeve saveza, žup in društev ter je zlasti povdarjal, da je vsesokolski zlet v Beogradu uspel v moralnem in gmotnem oziru.

Glede prireditve v letu 1931 je bil na predlog načelnika brata Vrhovca soglasno sprejet predlog, da se župni zlet ne vrši, pač pa se bodo vršili 3 tečaji in župne tekme na orodju in v lahki atletiki. V letu 1932 pa bo župni zlet, na katerem bo župa pokazala v koliko se je priprala za zlet v Prago, kamor bo šla v čim večjem številu. Nadalje je bilo odobreno, da župa nastavi stalnega župnega prednjaka z mesečnim honorarjem.

Nato je bila soglasno odobrena nova župna uprava, ki bo predložena savezni upravi v po-trditve. V upravi so sledeči bratje in sestre: starosta br. dr. Pipenbacher, I. namestnik staroste br. Milko Krapež, II. br. dr. Riko Fux, načelnik Lojze Vrhovec, načelnica Adela Mužinova, namestnik načelnika Tomo Burgstaller, namestnica načelnice Mica Kržetova, prosvetar inž. Lado Bevc, tajnik Stane Flegar, blagajnik Fran Slana, člani uprave: Dermelj, Erbežnik, dr. Kambič, dr. Kandare, dr. Šubic, inž. Poženel, Ludvik, Milost, dr. Mis, Šapla, Štravs, podpolkovnik Knez, namestniki dr. Kuhar, Kogovšek, dr. Mole, Švajgar, Pogornik, Rus ml., Arko ml., dr. Karba, Klemenc in dr. Papež, nadzorni odbor: Medič, Kocijan, Franke, Lovšin, Paternost, dr. Krvelj, Tavčar, Rozman, Koch in Zidarič. Častno razsodišče bratje dr. Dragotin Treo, dr. Vladimir Ravnihar, dr. Stanko Lapajne, Josip Janša, Andrej Rape, namestniki dr. Fran Lokar, Janko Bleiweis in dr. Albin Kandare.

Pri slučajnostih so stavili bratje delegati celo vrsto vprašanj in predlogov, ki so pokazali, da je vsem pri srcu razvoj in prosep sokolstva v ljubljanski župi. Soglasno je bil sprejet tudi predlog, da se vrši spominska svečanost ob 10-letnici smrti br. dr. Oražna kar najsvečaneje po vseh društvih, v Ljubljani pa bo slovesnost v nedeljo 15. t. m. na pokopališču pri Sv. Krištofu. Debita je bila vsesokoli stvarna in mirna in so bili vsi sklepi soglasno odobreni. Brat starosta se je nato zahvalil vsem delegatom in zaključil ob 13. I. glavno skupščino. Zdravo!

Poslužite se za oglašanje
»Jugoslovana«!

Obisk Hudožestvenikov

(Revizor, Bela garda v Ljubljani).

Kadarkoli nas obiščejo Rusi s svojo gledališko umetnostjo, vselej je najhjen praznik za nas. Žal nam je, da nimamo več prilike, videti Moskovski Hudožestveni teater v celoti, kakor se je pred leti ogledal pri nas. Tada Rusi nam vedno prinesejo dovolj vsega: videti samo igro Pavlova ali pa Grečeve, je nekaj tako izrednega in dragocenega, da moramo biti Rusom hvaležni za vse.

Prvi večer so nam dali Gogoljevega Revizorja v režiji G. Rakitina. Dasi smo to komedijo že nekajkrat videli v domači uprizoritvi in v gostovanju Rusov, je vendar občinstvo popolnoma napolnilo gledališče; Revizor pa je tudi v resnici delo tako globoko in večnega pomena, da se ga človek nikoli ne bo mogel utruditi. Lik mestnega načelnika, ki ga je podal Pavlov, se je nad vsemi vzpenjal do višin take neposredne, resnične umetnosti, s kakršno pač nismo razvajeni; enako nas je razgibala in navdušila Grečeva kot njegova žena. Vsak njun pojav na odru, vsaka njuna gesta in poteza je navdala gledalce s tisto zamaknjeno pozornostjo, ki je lahko pač najlepše plačilo za vsa umetniška dejanja.

Drugi večer so igrali Bulgakovovo Belo gardo, dramatisacijo po romanu izza dni ruske revolucije. Bela garda nas je zanimala zlasti še zaradi svoje zgodovinske snovi; pred nami se je razvijal fragment velike, silne tragedije, ki se je odigrala v največjem slovenskem narodu z borbo proti stari in za novo obliko sveta. Vsa igra, ki smo jo gledali (režija Greč), je verno in intimno dihala vso težko tragiko, ki so jo preživeli oficirji belih gard, ves brezup njihovega boja in njihove ljubezni in vso neizbežno nujno revolucije, ki je čeznje prisa. Izmed igralcev je najbolj ogrel mladi Alekin, ki je kreiral študenta Lariosika in pa nemškega majorja von Dusta, potem Zdanova in na Svo-boda (kapitan Mišlejevski).

Občinstvo je oba večera napeto sledilo dejanjem in ruske umetnike nagajalo z obilnim aplavzom.

Lutke v Narodnem domu

(Prireditve Sokola in Čsl. obce).

V nedeljo zvečer se je v dvoranici v Narodnem domu vršila lutkova predstava za odrasle in sicer je bila na sporedu Pocijeva fantastična igra Zdravnik, smrt in vrag. Dvorano je napolnilo domače razpoloženo občinstvo, med ostalim mnogo Čehov s konzulom g. ing. Ševčíkom na čelu. Predstava se je vršila pri pogrujenih mizah; v odmorih ji g. Jirasek na klavirju občinstvo lepo kratkočasil.

Lutkovna odseka ljubljanskega Sokola in Československe obce sta se s prireditvijo lepo postavila. Pocijeva igra je po svoji zgodbi in po svojih sentencah tako lepa, živa in sodobna, da lahko nudi užitek tudi odraslemu in v kulturnih rečeh izbirnemu človeku; grobarjeva pesem na pokopališču je nekaj tako lepega, da človeka spominja na Shakespearea in na popevke iz Büchnerjevih dram. Inscenator se je skrbno potrudil, vse scenerije so bile odlično lepe, prav tako lepe in izrazite so bile figure. Več pozornosti pa bi bilo moralo vodstvo igre posvetiti tekstu — prevod je bil na nekaterih mestih kar hrupav in antigramatikalen — in pa recitaciji. Umetniško je ustrezal samo recitator doktorja Bacilaureusa, ki je bil v resnici skrbno naštudiran in ponoln, in pa recitatorja Marice in grobarja. Ostali so bili več ali manj brez individualnega tona in brez finejšega razumevanja stvari.

Če bodo prireditelji poslej odpravili te nedostatk — in z malo dobre volje in malo požrtvovalnosti se vse da — bodo s svojo lepo, veselo umetnostjo nudili še mnogo dragocenega užitka in zabave.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 3. marca: Zaprt.

Sreda, 4. marca: »Mercadet«. Red E.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 3. marca: »Svanda dudak«. Red E.

Sreda, 4. marca: »Nina nana, punčka moja...«

Balet Figurine. Red A.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Torek, 3. marca ob 20. uri: »Bela garda«. Izven.

Ouida:

Farnmor

Roman

13

Vedela je, da mu s takim načinom še najbolj imponira. Gotovo se je jezil v svoji notranjosti, da je moral nanjo misliti. In resnično: sam pri sebi jo je imenoval nesramno koketko. Na majhni, poleg stoječi mizici je začel igrati z vicomtom Clermontom ecarté, ne da bi se dalje zanimal za Villafloira in njegove naslednike. V ecartéju je bil mojster. Nikdar poprej bi mu ne bilo prišlo na misel, igrati v bližini lady Vavasourjeve in njene klepetajoče okolice, ker je bil zelo ljubosumen na svoj sloves najboljšega igralca v ecartéju in se je bal, da bi ta njegov sloves utegnil kaj utrpeti. Toda istočasno pa ni maral pokazati, da ga ni najmanjše ne moti njen srebrni smeh in njeno koketno, vznemirljivo obnašanje. Igral je z gotovostjo in tako premišljeno, da je lady Vavasourjeva za hip podvomila o svoji moči, zakaj skrivaj ga je opazovala.

Naslanjajoč se na hrbet stolice je nepremično gledal v karte, kakor da je vse misli osredotočil v igro. To je nečimerno in zmage vajeno žensko dražilo in žalilo njen ponos.

Sreča je bila naklonjena vicomteju, toda Farnmorovo izvršno igranje je nasprotnikove dobre karte izpodbijalo. Vsi, ki so se zbrali okrog majhne mize, da

prisostvujejo temu dvoboju, so morali priznati, da lord Cecil daleč nadkriljuje svojega nasprotnika. Najslabše karte je znal tako zbrati, da se je izid igre nagibal k njemu kljub njegovemu neugodnemu položaju. Zmaga je bila odvisna samo še od enega meta, ko je lady Vavasour nenadoma vstala s svojega naslanjača ter se sklonila nad njegovo roko, kakor bi hotela prisostvovati njegovemu zmagi. Pri tem se je z ustnicami tako približala njegovemu licu, da je čutil njen dih. Dvignil je oči in se srečal z njenim pogledom, ki ga je izpreletel kakor električen tok in omamil njegove čute, kakor da se je zrak hkratu napolnil s težko, omamno vonjavo. V nepazljivosti je vrgel iz rok nepravdo karto in izgubil igro. V teku mnogo let je Farnmor prvič izgubil v ecartéju.

Dasi je bila stvar sama na sebi brezpomembna, vendar je v tem trenutku silno zasovražil žensko, ki mu je razvnela živce in ga zmedla. Bilo mu je, kakor da je padel maež na njegovo čast.

Toda niti mišica se ni zganila na njegovem obličju; samo v očeh se mu je zablistala jeza s tako strastvenostjo, ki je bila znak njegovih prednikov. Celo zasmejal se je, ko je dejal: »Moj poklon, Clermont. Izvršno igrate; potolkli ste mojstra. V Jokeyskem klubu vam ne bodo hoteli verjeti.« Naslonil se je na hrbet stolice.

»Vendar ni lepo od vas, lord Cecil, da ste me osramotili s svojim porazom, ko sem vendar pristopila, da vidim vašo zmago. Mislim, da ste najboljši evropski igralec v ecartéju,« je rekla zlobno lady Vavasour ter rahlo zmignila s svojimi snežnobelimi rameni. Izgova-

rila je te besede tako mirno in preprosto, dasi je dobro vedela, da je samo ona povzročila vso nesrečo.

»Odkar je Bog raj ustvaril, milady,« je odgovoril z zateglim glasom, s katerim je vselej zakrival notranjo razburjenje, »je nastop ženske prinesel moškim izgubo.«

Sama pri sebi se je nasmehnila. On je igro izgubil, ona pa jo je dobila.

Farnmor ni vstajal zgodaj. Rad je videl, da so mu prinesli čokolado k postelji, in medtem ko jo je počasi srehal in kadil svojo jutranjo smotko, je pregledal došla pisma ali prelistal najnovejši roman. Navadno je bil med zadnjimi, ki so prišli k zajtrku.

Toda tisto jutro po svojem prihodu v Vernoneaux je naredil drugače. Ko je Diaz prišel v njegove sobe pripravljat kople, je sveži jutranji zrak napolnil njegovo spalnico z vonjem vinogradov, jelkove in rožnatih vrto-ov, da se je oblekel ter šel ven po stopnicah, vodečih naravnost iz njegovih sob na prsto.

»Ah,« je pomislil, ko je stal na sivih kamenitih stopnicah in gledal preko parka, »tam doli v gostem grmovju so čakali nekoč ognjeviti občudovalci ljubezni željno grajsko gospo, dokler jim ni dala znamenja, da so šinili po tem skrivnem potu v njeno naročje.«

Obdajala sta ga poživljajoč hlad in tišina. Ni bilo slišati glasu razen gruljenja gozdnih golobov in šepetanja vetriča. Farnmor je vedel, da ni ob tej uri še nihče zbujen, ali da so vsaj vsi še v svojih sobah, izvzemši služabništvo. Zato je bil presenečen, ko ga je, mimoidočega, pozdravil s terase dobro mu znani čisti glas.

3000 obiskovalcev na kuharski razstavi

Slavnostna otvoritev. — Kuharske umetnine prvega slovenskega kuharskega mojstra Forška. — Stevilen obisk z dežele.

Ljubljana, 2. marca.

Včeraj dopoldne se je vršila v Unionu slavnostna otvoritev II. kuharske razstave. Otvoritev so se udeležile mnoge odlične osebnosti. Pokrovitelja razstave bana dr. Marušiča, ki je bil službeno zadržan, je zastopal podban dr. Pirkmajer. Prisotni so bili: pokroviteljski damski odbor: častna dvorna dama Franja Tavčarjeva, gospe soproga ministra za šume in rube Gabrijele Sernečeva, gospe soproga podbana Marija Pirkmajerjeva in gospe županja Olga Pucova, dočim je gospe poslanika Anči Kramerjeve poslala pozdravno brzojavko, komandant Dravske divizijske oblasti general Ilić, komandant mesta general Popović, predsednik višjega deželnege sodišča dr. Rogina, prorektor univerze dr. Dolenc, župan dr. Puc, konzularni zbor z generalnim konzulom dr. Pleinertom na čelu, načelnik za trgovino in obrt pri banski upravi dr. Marn, ravnatelj banovinskega oddelka za tujski promet g. Velikonja, generalni tajnik zbornice TOI dr. Windischer, tajnik Dravske zbornice Uratnik, predsednik Zdravniške zbornice dr. Rus, poštini ravnatelj dr. Gregorič, predsednik gostilničarske zadruge Kavčič, predsednik trgovskega doma Jelačin st. in predsednik Zveze obrtnih zadrug Rebek.

Vse zbrane zastopnike je v imenu poslovnega odbora pozdravil referent Dravske zbornice g. Kopač in prečital pozdravne brzojavke pokrovitelja razstave bana dr. Marušiča in ministra za trgovino Demetrovića. Z otvoritve sta bili nato poslani udanostni brzojavki Nj. Vel. kralju in ministrskemu predsedniku generalu Živkoviču.

Po govoru g. Kopača je podban dr. Pirkmajer čestital odboru k razstavi in želel, da bi prireditelji v polni meri uspeli. G. podban je nato proglasil razstavo za odprto. Široka vhodna vrata v dvorano so se na stečaj odprla, godba Dravske divizije pa je pod osebnim vodstvom višjega kapelnika podpolkovnika dr. Čerina začela državno himno. Skozi spalir 12 lepo obeljenih mladih kuharic, ki so visoko pokrižale ogromne kuharice, so se gostje podali v dvorano. Mala Emil in Anica Babinec sta izročila pokroviteljem krasne šopke.

Razstava obsega vse tri sprednje prostore: glavno, belo in verandno dvorano. Razstavile so trdke, o katerih smo že poročali. Za danes se omejujemo le na razstavo naših kuharjev. Na odru, nad katerim je med zelenjem postavljen kip kralja Aleksandra, je razstav. banket union. restavracija g. Rista. Unionsko kuhinjo vodi renomirani kuharski mojster Babinec, ki mu pomagajo gg. Seidenglanz, Dolinšek, Spindler in Pobežin. Po razstavljenih kuharskih umetninah sodeč se nam obeta izvrsten kuharski naraščaj. Največjo pozornost vzbujajo jedila, prirejena za tri bankete ob priliki bivanja ministrskega predsednika Živkovića v Ljubljani.

Tik pod odrom je razstavil mizo svojih specialitet prvi slovenski kuharski mojster Josip Foršek, doma izpod Grma pri Novem mestu. G. Foršek ima za seboj zelo pisano kuharsko življenje. Izučil se je v Unionu pod Fialo, nakar se je udeleževal v Novem Sadu. Od tam jo je mahnil v Francijo, kjer je bil uslužben v prvovrstnih hotelih. Deloma kot šef kuhinje, deloma kot kuhar se je naš mojster udeleževal z velikimi uspehi v Nemčiji in v Švici. Iz Švice ga je gnalo v Beograd, kjer je služil več let kot šef kuhinje in kot kuhar v hotelih Ruski car in Srbski kralj. V Beogradu je v kratkem postal znana osebnost na kuharskem področju. Na kuharski razstavi v Beogradu 1. 1927. — te razstave so se udeležili najimnejši kuharji v državi — je odnesel II. nagrado. Kjer je bilo treba kaj posebnega pripraviti, so poklicali našega mojstra Forška. G. Foršek je služboval kot šef kuhinje še v toplicah Doberni, pri Slonu v Ljubljani in nazadnje v Skoplju v hotelu Pardo, ki ga ima v najemu Slovenec Črne z Gorja pri Bledu.

Na naši kuharski razstavi je razstavil mojster Foršek scampit z majonezo, hrbet srne na orientalski način, štajerski poulard a la Bristol, jastog a la Belleue, gosko a la Monte Carlo in žunko v aspiku obloženo. Vse te kuharske umetnine vzbujajo na razstavi največjo pozornost obiskovalcev.

Nasproti Forškove mize je razstavil krasno jedilnico g. Wand, šef kuhinje pri Slonu. Obilnost je najbolj zanimiva za umetniško izdelano masleno pasto na tuluški način.

Kuharske izdelke je še razstavil najmlajši gostilničar ljubljanske okolice g. Anton Duša, ki vodi skupaj z ženo Marico, bivšo kuharico Mikličevega hotela, znano gostilno Krušič v Zeleni jami. Razstavila sta: morskega pajka, divjo raco, laks salato, prekajeni hrbet na meščanski način in gnuj z maslom. S finim, umetniškim kuharskim okusom prirejena jedila kažejo, da se tudi naši gostilničarji v predmestjih trudijo, da zadostje zahtevam najbolj razvijenih ljubiteljev kuharske umetnosti. G. Anton in Marica Duša si pač nista mogla omisliti boljše rešitve, kot jima nudi kuharska razstava.

Razstavo je obiskalo včeraj okoli 2000 obiskovalcev, danes pa približno 1000. Stevilen je bil danes poset raznih gospodinskih šol iz Ljubljane, z dežele ter celo iz Maribora. Prireditelji so poskrbeli, da igra v glavni dvorani dopoldne ob 11. in popoldne ob 17. godba Dravske divizije pod osebnim vodstvom višjega kapelnika g. dr. Čerina.

Jz Dravske banovine

Čenjenim naročnikom!

Današnji številki smo priložili vsem našim čenjenim naročnikom položnice poštne hranilnice in jih prosimo, da se jih čimprej poslužijo za plačilo tekoče in zastale naročnine.

Uprava.

d Kraljevska banska uprava Dravske banovine razglasa: Glede na ponovne primere trgovanja s koncesijami za periodično prevažanje oseb se javnost opozarja, da obrtne koncesije, ki so podeljene le na ime prosilca, niso tržni predmet. »Nakup koncesije« ne ustvarja pravice do nje izvrševanja in tudi ne preudicira prosti odločbi oblasti, ali naj se kipeu, ki mora zaprositi za koncesijo na lastno ime, ta podeli ali ne.

d Kraljevemu odboru Rdečega križa v Ljubljani je nakazalo »Društvo državnih policijskih nameščencev in upokojencev« Din 50, katere je daroval naši šlovelkoljubni organizaciji gosp. Kretič Ivan, stražnik I. razreda. Iskrena hvala!

d Prva seja poslovnega odbora Obrtne banke, podružnice v Ljubljani. V nedeljo 1. marca t. l. se je vršila prva seja poslovnega odbora Obrtne banke, podružnice v Ljubljani, na kateri je bil izvoljen za predsednika g. Engelbert Franchetti, brivski mojster v Ljubljani, za podpredsednika pa g. Josip Rebek, ključavničarski mojster v Ljubljani. Centralna uprava je na podlagi predlogov, ki jih je stavila skupščina delničarjev iz Slovenije, imenovala poleg zgoraj omenjenih še kot člane uprave gg. Miroslava Urbasa, Karola Vidmarja, Lovra Pičmana, Jakoba Zdravca, Franja Bureša in I. Holebarja. Za ravnatelja podružnice je bil predlagan g. Rajko Ogrin, sedanjí ravnatelj podružnice Obrtne banke v Ljutomeru.

Oblike in klobuke kemično čistí, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Stavbinski delavci za svoje pravice. Stavbinski delavci so bili doslej prepuščeni samim sebi. Nihče se ni brigal za njih usodo, kar jih je drago stalo. Na vseh koncih in krajih so jih izabljal. Posebno so to čutili naši domačini v Ljubljani ob času stavbinske sezi. Velik naval nekvalificiranega delavstva je dajal stavbenikom možnost, da so dobili za najnižjo mazo delavca. Ni se vprašalo za strokovno znanje, ne za sposobnost, plača je bil faktor, ki je odločeval v glavnem. Stavbinski delavci Ljubljane in njene okolice so si pri Narodno strokovni zvezi ustanovili poseben »Odsek stavbinskih delavcev«, ki bo skušal urediti tudi pereče vprašanje tega delavstva. Odsek ima svoj poseben odbor, v katerem so samo priznani stavbinski delavci, ki jamčijo, da bo odsek imel uspeha.

Stavbinski delavci pozivajo vse svoje še ne organizirane tovariše, da se čimprej organizirajo. V ta namen naj se zgledajo pri Narodno strokovni zvezi v Ljubljani, palača Delavske zbornice, II. nadstropje nad knjižnico Delavske zbornice, vogalni vhod.

ARBORIN preizkušeno in splošno priznано najboljšo sredstvo za pomladansko zatiranje raznih škodljivcev in bolezní na sadnem drevju, dalje CEPILNO SMOLO najfinejše kakovosti priporočá sadjarjem in vrtnarjem trvdka:

»Chemotechna«, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

d Franc Derwuschek umrl. Na svojem domu v Košakih pri Mariboru je v nedeljo popoldne nepričakovano umrl g. Franc Derwuschek, mestni stavbenik in lastnik lajtersberške opekarnice. Po kratki bolezni ga je Najvišji poklical k sebi v 87. letu. Pokojnik je bil v Mariboru in okolici znana osebnost. Kot stavbeniškega strokovnjaka so ga povsod visoko cenili. Zapuščal žalujočo soprogo in hčerko, poročeno z inž. Rudolfom Kiffmanom. Pokopali ga bodo danes ob pol 16. V kapeli mest. pokopališča v Pobrežju bodo truplo blagoslovili, nakar ga položijo v rodbinsko grobnico. N. p. v m. Zalujočim sožalje!

d Skupščina Istranov. Prosvetno podporno društvo »Istrac« v Zagrebu je imelo svoj glavni občni zbor v nedeljo, ki je potekel v najlepšem edinstvu in slogi. Na skupščini so zborovali izrazili zahvalo nadškofu dr. Anti Bauerju zaradi okrožnice za obrambo pogazanih cerkvenih pravic našega ljudstva v Julijski krajini.

d Vreme. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani, termometer 0,6, relativna vlaga 90% mirno, oblačnost 8. V Mariboru je kazal barometer 752,5, termometer —2, relativna vlaga 90%, smer vetra N, oblačnost 10. Snežilo je v Zagrebu in Sarajevu, deževalo pa v Beogradu in Skoplju. V Ljubljani je bila najvišja temperatura 5,6, najnižja —3, v Mariboru —2, v Zagrebu 1, v Beogradu 1, v Sarajevu —1, v Skoplju 4. Vsa opazovanja ob 7 uri

Ljubljana

Torek, 8. marca 1931, Kunigunda, Pravoslavni: 18. februarja Sv. Lav.

Nočno službo imata lekarni Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

Danes 8. marca ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušič ne bo sprejemal strank.

Z običnega zbora pevskega društva »Slavec«. Na sobotnem običnem zboru pevskega društva »Slavec« sta bila izvoljena za častnega člana

Jz drugih banovin

77.000 Din ji je izmaknil

V trgovini Gabaj v Knez Mihajlovi ulici v Beogradu se je pripetila v soboto nenavadno drzna tatvina. Zrtev premetenega tatu je bila nakupovalka v trgovini Ana Dadjanski, po poklicu poslovodkinja v neki beograjski trgovini. V soboto dopoldne bi morala izplačati neka menico za 75.000 Din. Zaradi tega je zjutraj dvignila v Narodni banki 77.000 Din in se napotila v hranilnico, da bi izplačala menico. — Denar je spravila v torbico poleg drugih papirjev in listin. Ko je prišla mimo trgovine Gabaj, se je domislila, da mora nakupiti neke predmete in je takoj stopila v trgovino, v kateri je bilo tedaj več kupovalcev. Razkazali so ji različno blago in med tem ko ga je ogledovala, je pozabila na torbico, katero je položila na mizo. To njeno nepazljivost je izkoristil neki lopov, ki je prišel v trgovino najbrže krast. S svojo tatvinsko roko je izpraznil torbico na mizi. Ko je prišla Dadjanskijeva v hranilnico, je pred blagajnikom skoro okamenela, ko je opazila, da je njena torbica prazna. Vsa se je tresla in nervozno iskala po torbici, toda zaman. Uslužbenici so jo tolažili, češ, da je pustila denar kje doma, tedaj pa je Dadjanski padlo v glavo, da je bila okradena najbrže v trgovini, kjer je kupovala. Lastniku trgovine seveda ni bilo posebno dobro pri duši, ko mu je povedala, da so ji v njegovi trgovini izmaknili kar 77.000 Din. Po trgovini so vse preiskali, toda lopov je med tem že odkuril.

Zločin varanega stražnika

V soboto se je odigrala v Zemunu krvava družinska tragedija. Redar zemunske policije, Radovan Vujić, je umoril svojo ženo Milko s tremi strelí iz samokresa. Po zločinu se je Vujić sam prijavil pokojnici, ki ga je razorožila, za slišala in zaprla. Vujić je izjavil, da se je oženil z Milko pred sedmimi leti. Milka mu pa že v začetku ni bila pokorna in je nadaljevala svoje staro življenje, ki ni bilo popolnoma neoporečno. Mož jo je karal, Milka mu je pa sicer obljubila, da se bo poboljšala, toda ostalo je samo pri obljubi. Radi ženske nepokornosti je prišlo v rodilni dostikrat do prepira in do pretepa. Končno se je Vujić odločil za ločitev od žene, ki mu je delala sramoto, kakor je izjavil. Pred dvema mesecema sta se res ločila in žena je zapustila Vujićevo hišo. Odlej je možu, če je le mogla, nagajala. Kadar je Vujić imel službo, se je šetala nalašč pred njim s svojim ljubimecem, smejala se mu je v obraz in ga obkladala z nelepimi besedami. Vujić je zaradi tega mnogo trpel, ker so se mu prijatelji smejali. Zato je dejal na to, da bi se njegova ločena žena izselila iz Zemuna in mu ne delala več sramote. Milka pa o vsem tem ni hotela nič slišati in je živela naprej tako, kakor doslej.

V soboto je prišetala s svojim fantom zopet mlado moža in se mu smejala. Vujić je nato odšel k njeni materi in ji prigovarjal, naj svetuje hčeri, da se bo spametovala. Medtem je prišla domov tudi Milka in ker je redarja razburila s svojim jezičenjem, je Vujić vzel iz žepa samokres in ustrelil trikrat na svojo ženo. Vse te krogle so jo zadele v prsa in zrušila se je na mestu mrtva na tla. Vujić je bil v službi vesten in priden in njegov zločin je iznenadil njegove predpostavljene in vse njegove prijatelje.

b Zveza bančnih in zasebnih uradnikov. V nedeljo so zborovali v Novem Sadu člani Udruženja zavarovalnih, industrijskih in trgovskih uradnikov v Vojvodinji in so sklenili, naj se njih udruženje spoji z Zvezo bančnih uradnikov kraljevine Jugoslavije v Zagrebu. Tako bo zastopala vse bančne, zavarovalne, industrijske in trgovske uradnike v Jugoslaviji velika zveza s sedežem v Zagrebu.

b Trije poskusi samomora v Subotici. V nedeljo je imela subotičska rešilna postaja opravka kar s tremi ženskami, ki so hotele v smrt. Prva je bila 15-letna Ilonka Bertić, hčerka učitelja v Subotici. Zaradi nesrečne ljubezni je izpila neki strup. Odpeljali so jo v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Tudi Čakić Agata, ki je pa za 50 let starejša kakor Ilonka, je izpila večjo količino strupa v samomorilnem namenu, pa so ji še pravočasno izprali želodec in jo rešili. Končno je hotela v smrt še neka Tereza Horvat, stara 25 let. Ker se je sprla s svojim fantom, je izpila časo solne kisline.

b Nesreča na Vrbasu. Gostilničar Boško Mihljević v Banji Lukí ima poleg svoje gostilne ob Vrbasu čoln, s katerim se prevažajo iz obrežja k drugemu obrežju njegovi gostje. V nedeljo ga je prosila neka neznana ženska, naj jo prepelje s čolnom čez reko. Gostilničar je poslal svojega fanta, naj opravi ta posel, ker se pa dolgo ni vrnil, je šel gledat, kaj se je zgodilo in je videl, da je neznanka padla v reko in so jo z največjo težavo rešili.

b Pekarski delavci za odpravo nočnega dela. V nedeljo je zborovalo v Zagrebu okoli 400 pekarskih delavcev iz zagrebških pekarn. Razpravljali so o zakonu, ki je bil izdelan leta 1922 in s katerim je inspekcija dela za Hrvatsko in Slavonijo prepovedala nočno delo v pekarnah. To prepoved so lastniki pekarn upoštevali leto dni, potem so pa zopet uvedli nočno delo. Delavci so poslali ministru za socialno politiko in banu Savske banovine resolucijo, v kateri prosijo oblast, naj prepove nočno delo v pekarnah, ker je škodljivo tako za delavca kakor za konsumenta.

gg. Frančiška de Schiavi in skladatelj jubilat p. Hugolin Sattner. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Krajner Mirko, odborniki Gradišar Josip, Höfler Edvard, Jager Stanislav, Drnovšek Drago, Roš Boris, Bergine Mirko, Neret Ivan, Zupančič Srečko, Zupančič Alojzij, in Vončina Julij; revizorja: Blažir Vladimir in Bizjak Ferdinand; odbornice: ga. Rozi Roševa, gđe. Mira Otrinova, in gđe. Pavla Šeinova. Zastavonoša je g. Boris Roš, namestnik g. Ludovik Logar, gospodar pa g. M. Perles.

■ Valčkov večer priredi Sokol Ljubljana II. v soboto, 14. t. m. v veliki dvorani Kazine. — Godba prvovrstna. Vstopnina 10 Din.

■ Poljska drama na našem odru. V soboto 7. t. m. bo premijera drame »Dom osamelih žen«, ki jo je napisala poljska pisateljica Nalčowska. Dramo režira gospe Marija Vera in ima izključno samo ženske vloge.

■ Danes se ponovi prvič v letošnji sezoni »Švanda dudak«, ki je dosegel kot pri nas, tudi na drugih večjih opernih odrih velik uspeh. Letošnja zasedba glavnih partij je deloma spremenjena. Kot ropar Babinsky se predstavi g. Marček, močno komično vlogo glavarjara vraga poda g. Zupan, ostala zasedba kot pri premijeri: ga. Poličeva, ga. Thierry, gg. Janko, Zupan, Rumpel, Mohorič in drugi. Dirigent ravnatelj ravnatelj Polič. Abonma E.

■ V sredo se vprizori zadnjič v tej sezoni »Nina nana, punčka moja in Figurine«. Dirigent g. Stritof. Abonma A. — V četrtek 5. m. se vprizori po večletnem presledku krasna Charpentierova opera »Luizac«. Delo francoskega komponista je polno melodijozne, zelo učinkovite glasbe, pretresljive dramatične vsebine, slika tako bednega kot veseliga pariškega nočnega življenja. Imena ravnatelja Poliča in dr. Gavella jamčita za prvovrstno izvedbo. Naslovno partijo poje priljubljena ga. Gjunjenac-Gavella, njenega partnerja lepo se razvijajoči g. Gostič, očeta izvrsten interpret g. Primožič itd. Nove kulise so napravljene po načrtu g. Uljančičeva. Po skušnjah in delu sodeč, bo to ena izmed najjačjih v tej sezoni vprizorjenih opernih predstav. Vstopnice so v predprodaji.

■ Pevski večer najodličnejše koncertne pevke bo v petek 6. t. m. v Filharmonični dvorani. Ime koncertantke ge. Pavle Lovsetove je v vsakem pogledu absolutno jamstvo, da bo koncert na zredni umetniški stopnji. Znano pa je tudi, kako srečno roko izbira gospe iz sklada svetovne literature svoj vsakoletni koncertni program. Vsakdo bo prišel na svoj račun, bodisi občudovalci izredne tehnike njenega glasu bodisi ljubitelji večno lepih melodij. Vstopnice so že v predprodaji v Matični knjigarni.

■ Del pevskih zborov, ki so včlanjeni v Hubadovi pevski župi bo koncertiral na velikem koncertu, ki bo pod vodstvom župnega pevovodje v nedeljo 8. t. m. popoldne ob 15. uri v veliki dvorani ljubljanskega Uniona. Trinajst zborov nastopi pod vodstvom svojih dirigentov s izrazito jugoslovanskim sporedom. Polna dvorana naj bo delno plačilo pevcem, ki pridejo ta dan iz vseh strani v Ljubljano. Vstopnice od 80 Din navzdol prodaja Matična knjigarna.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrla je Helena Grile, rojena Podbevšek, 71 let stara, zasebnica, Krakovska ul. 29. V bolnici so umrli: Ivan Kuštrin 74 let star, višji inšpektor državne železnice z Jesenice, Franc Pavlin, 14 let star, posestnikov sin iz Radomelj, in Pavla Feldsteinova, 45 let stara, žena stavca Narodne tiskarne, Razpotna ul. 8.

■ O novem osnutku zakona o socialnem zavarovanju in njega nevarnosti za namščence govori drevi ob 20. uri v salonu restavracije »pri Levu« na predavanju Društva zasebnih in avtonomnih nameščencev poddirektor pokojniškega zavoda g. dr. Janko Vrančič. K temu važnemu in zanimivemu predavanju vabimo vse zainteresirane. Vstop prost.

■ Razburljiv dogodek na Karlovski cesti. Na Karlovski cesti je pretepal sodarski pomočnik T. Emil svojega, v tovrni voz upreženega konja z bičevnikom tako neusmiljeno, da so se pasanti nad trpinčenjem konja zgražali. T. so prijavili policiji.

■ Spored misijona v Ljubljani v vseh župnih cerkvah: V soboto (14. marca): ob ¼8 zvečer litanije z blagoslovom, nato »Pridi Sv. Duhe« in uvodni misijonski govor. Ob nedeljah (15. in 22. marca) in praznikih (19. in 25. marca) bo zjutraj in dopoldne služba božja s misijonskimi govori kakor po navadi; popoldne v vseh župnih cerkvah ob pol 4. sv. križev pot, nato misijonski govor. Ob delavnikih: ob 5. zjutraj tiha sv. maša, ob pol 8. misijonski govor, nato sv. maša z blagoslovom, nato misijonski govor. V stolnici bodo ob delavnikih tudi popoldne ob pol 4. misijonski govori in litanije. Po večernem govoru bo vsak dan zazvonil misijonski zvon in vabil k molitvi za srečen izid misijona. Sklep misijona bo na praznik Marijinega oznanjenja ob 4. popoldne. K obilni udeležbi vabijo ljubljanski župniki. Vabila bodo zaupniki(ce) prinesli vsaki družini.

■ Preprečen samomor. V nedeljo dopoldne je bila rešilna postaja telefonično obveščena, da se je na Lončarski stezi pod Grajsko planoto obesil na drevo neki možki. Člani reševalne postaje so takoj odhiteli na Lončarsko stezo in našli pod drevesom ležečega neznanca. Vrv, na katero se je obesil, se je namreč med tem odtrgala. Samomorilnega kandidata, v katerem so spoznali 37-letnega mestnega delavca Antona Z., so z rešilnim vozom prepeljali v bolnico, ker ga pa tam niso hoteli sprejeti, domov, kjer se je popoldne že zavedel.

Maribor

Mestno načelstvo v Mariboru poziva vse v mestu stanujoče vojaške obvezance rojene v letih 1881 do 1905, ki so bolni in se čutijo za vojaško službo nesposobne, da se prijavijo med uradnimi urami od 2. do 7. t. m. pri mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu št. 11. Vsakdo naj prinese s seboj vojaško izkaznico in domovnico, da bo mogoče ugotoviti njegovo pristojnost. Invalidom in stalno nesposobnim ni potreba priti.

m Zgodovinsko društvo v Mariboru. Šesti večer mariborskih zgodovinarjev bo jutri v sredo 4. t. m. ob 20. uri v mali sobi restavracije Narodni dom. Na dnevnem redu bo predavanje Zedinjene države Severne Amerike, njih nastoj in razmah do svetovne velesile. Vsi člani društva in vsi prijatelji zgodovine vljudo vabljeni.

m Hudožestveniki. Nocoj bodo odigrali Rusi Bulgakovega dramo »Bela garda«, jutri pa, ako bo dovolj zanimanja, še Volkenštajnov »Rusijo na razpotju«.

m Občni zbor Opleševalnega društva. V soboto zvečer je imelo tukajšnje Opleševalno društvo pod vodstvom predsednika g. dr. Lipolda svoj letošnji občni zbor v Narodnem domu. Iz poročil doznavamo, da je društvo sodelovalo pri ureditvi kopališča na Mariborskem otoku, dobilo v upravo paviljon pri Treh ribnikih, dosegel se je sporazum s ISSK Mariborom radi razširjenja teniških igrišč, dobilo v upravo Derwuschkovo parcelo ob Prešernovi in Maistrovi ulici, ki jo bo ograjilo in zasadilo s cveticami, nadalje posloje bivše kavarne »Park«, kjer bo prirejalo tudi cvetlične razstave itd. Po poročilu tajnika g. Kolarja šteje društvo 916 članov. Nadaljna poročila so podala blagajnik g. Knop ter preglednika gg. Boltavzar in Petrič, g. Schwarzovi pa je bila izrečena topla zahvala za njeno neumorno delo. Pri volitvi je bil v splošnem izvoljen dosedanj odbor.

m Rdeči križ. V soboto zvečer je bil v hotelu »Orel« letošnji redni občni zbor mariborskega Rdečega križa. Otvoril in vodil ga je podpredsednik g. dr. Vekoslav Kukovec. Po poročilih tajnika g. dr. Zorjana in blagajnika g. dr. Kovarčeca ima društvo 91 rednih članov in 31.000 Din premoženja. Ferijalni koloniji na Pohorju, pogorelcem v Beli Krajini itd. je društvo izplačalo lani 12.000 Din podpor, v novem poslovnem letu pa bo posvečalo največ pažnje propagandi potom filma. Pri volitvi so bili v odbor izvoljeni: dr. Jančič kot predsednik, dr. Kukovec in dr. Černič kot podpredsednika in drugi.

11. III. 1931. „VNEBOVZETJE“

m Poslovanje rešilne postaje v februarju. V mesecu februarju je poslovala rešilna postaja v 158 primerih in sicer pri 65 nesrečah in nezgodah, pri 57 obolelih in 36 porodih itd. ter pri 1 samomoru in 1 poskusu samomora. V istem času je rešilni avtomobil prepeljal 112 oseb v bolnico, poročnišnico in sanatorije. Gasilci so bili trikrat alarmirani.

m Mariborski šahovski klub poziva svoje člane, da se danes popoldne polnoštevilno udeležijo pogreba podpredsednika industrijskega g. Franca Derwuschke.

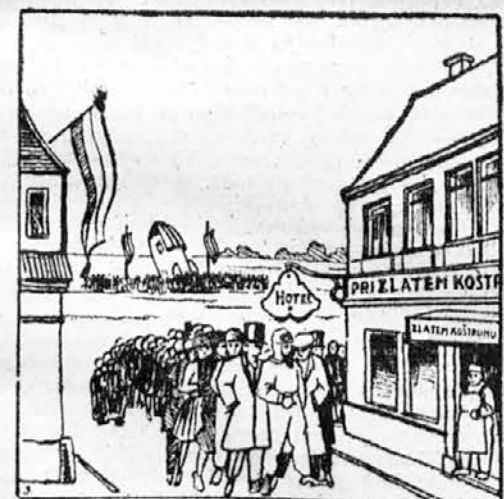
m Za Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju bo priredilo Slov. žensko društvo 3. majnika, kakor je bilo že v jeseni javljeno, dobrodelno tombolo. Čisti dohodek se bo uporabljal za zgradbo prepotrebne kopališča pri tej lepi mladinski napravi. Društveni odbor se bo te dni obrnil na meščanstvo s prošnjami za prispevke z darili in pričakuje, da bo naletel povsod na uviden, ugoden odziv.

m Poroče. Pretekli teden so bili v Mariboru poročeni: Valter Blazina, zasebni uradnik in Ema Zelinska; Ivan Obrat, ključavničar in gđ. Marija Schrottova, gospodinja; Ivan Momič, kovinar in gđ. Franciška Meškova, šivilja; Stojan Kovarč, inž. poročnik in gđ. Areta Tomičkova, zasebnica ter Franc Poseb, delavec in gđ. Marija Dvoršakova, delavka. Bilo srečno!

m Nalezljive bolezni. V času od 22. do 28. februarja je v Mariboru obolelo 27 oseb na nalezljivih boleznih, in sicer 23 na hrip, 3 na davico in 2 na šenu. Umrli ni nihče.

m Poplave. Zaradi taljenja snega in deževja je reka Pesnica prestopila bregove in poplavlila velike komplekse travnikov in polja ter s tem napravila precejšnjo škodo. Prav tako poročajo, da grozi nevarnost poplav ob Dravi v spodnjem toku in ob Muri v Prekmurju.

Potovanje po zvezdi večernici

3. Raketo so postavili v veliko, z vodo napolnjeno kotanjo, da je v njej plavala, od brega do vrat pa so položili desko, po kateri naj bi potniki prišli v njeno notranjost. Profesor Kozorog je skrbno pregledal vse naprave, odredil to in ono in se, spremljan od navdušene množice, napotil k poslovilni večerji v

Celje

* T. S. Finžgar bo predaval o slovenskem kmetu na zborovanju Celjskega učiteljskega društva v soboto 7. t. m. ob 9. uri v mestni narodni šoli.

* Za zopetno uvedbo jutranjega vlaka v Ljubljano. Na zadnji občinski seji se je predlagalo, naj občina intervenira pri direkciji v Ljubljani, da se zopet uvede vlak, ki je prejel ob 5. zjutraj vozil v Ljubljano. Kdorkoli ima opravka v Ljubljani, zelo pogreša ta vlak. Ponočni brzi vlak je prežgodni, oni pa ki vozi iz Celja ob 7-25, prihaja šele po 10. uri v Ljubljano. Kdor ima opravka v kakem uradu, se tudi tega vlaka ne more posluževati.

* Smrtina kosa. 2. t. m. je v javni bolnici umrla 26-letna Baloh Ana, hči malega posestnika iz Sv. Bankrača pri Grižah.

* Lovski ples, ki se je vršil v soboto zvečer, je bil prav dobro obiskan. Mnogo lovec je prišlo tudi iz drugih krajev. Zelo lepa je bila originalna dekoracija, ki je spremenila vse gornje prostore Narodnega doma v šume, planine, skale, planinske in lovske kočice. Dekoracija je zaslužila, da bi jo bili fotografsko posneli za vzor sličnim prireditvam.

* Gostovanje Hudožestvenikov v nedeljo zvečer je sijajno uspelo. »Revizor«, ki so ga igrali, je bil za Celje dogodek. Težko je opisati veliki vtis predstave, to mora človek gledati sam. Pavlov je igral mestnega načelnika. O njem se sploh ne more reči, da bi bil igralec, on je mnogo več; to je samo — velika duša, pravi hudožnik — umetnik. Pa tudi drugi so bili nad vse edinstveni. Grečeva, Vereščagin — ki je vnuk slavnega slikarja — ter ostali. Gledališče je bilo sicer bolj prazno, takoj pa je treba povedati, da ne gre zabavljati nad Celjani, češ, nimajo razumevanja za gledališče. Ko so Hudožestveniki lani igrali v Celju, je bilo vse razprodano in tudi letos je bilo že parkrat razprodano. Vzroki slabega obiska so druge.

* Nezgode. 18-letni delavec Anžol Josip iz Taborškega pri Humu ob Sotli je prišel po opravih v kovaško delavnico. Tedaj pa je ravno kujočemu pomočniku odletelo kladivo z ročaja in priletelo Anžolu na nos ter mu zlomilo nosno kost. — V Skofji vasi pri Celju si je pri cepljenju drv 35-letni Gmajnar Vinko vsekaval v desno roko in si jo hudo poškodoval. — Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko javno bolnico.

* Neznanec ga je obstrelil. 36-letnega lastnika vrtljaka in popravilvalca dežnikov Roja Viktorja je 28. februarja zvečer, ko se je ob cesti vračal v Ljubno, neznan človek iz gozda obstrelil in ga zadel v levo roko. Roj je moral iti v celjsko bolnico.

Po nesreči ustrelil brata

Ljubljana, 2. marca 1931.

V Kamniku se je včeraj pripetila huda nesreča. K 23-letnemu delavcu tovarne »Titan« Ivanu Juhanu je prišel v vas njegov prijatelj in mu začel razkazovati flobertovko, ki jo je prinesel s seboj. Juhanov brat France je začel flobertovko ogledovati še z večjim zanimanjem kot Ivan. Vzel jo je v roke, nabasal in jo tako nerodno suknil v rokah, da se je flobertovka sprožila in da je projektil zadel brata Ivana v glavo. Nesrečni mladenič se je zgrudil v mlaki krvi. Na pomoč poklicani zdravnik je ugotovil, da mu je šla kroglja pri levem očesu v glavo in da bo najbrž izgubil oko. Nesrečnega Juhana so prepeljali z rešilnim vozom v tukajšnje bolnico.

V bolnico so danes še pripeljali: Marijo Zustovo, 28-letno ženo posestnika iz Rovt pri Logatcu, ki ji je slamozeznica odrezala tri prste desne roke, in Alojza Strnada, 55-letnega sprevodnika državne železnice v poklju, stanujočega v Pražakovi ulici, ki je doma padel po stopnicah in zadobil hude notranje poškodbe.

Novice iz Skolje Loke

Zastoj v lesni industriji, ki je bila med glavnimi viri zaslužka delovnemu ljudstvu v škofje-loškem okraju, traja vzdržoma dalje. Da uravnovesijo položaj, so industriji prisljeni odpustiti odvisno uslužbenstvo.

Dravska direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani je razpisala za četrtletno ponovno licitacijo poštne vožnje v smeri Skofje Loka mesto in kolodvor z izključno ceno 27.600 Din. Prevoz pošte je trikrat dnevno v dobi 1. maja 1931 za eno leto. Pogajanja se vrše v pisarni mestnega županstva. Verjetno je, da prevzame vožnjo dosedanj avtobusni prevoznik g. Eržen, ki je bil pri prvi licitaciji edini ponudnik.

Mestno županstvo v Skofji Loki poziva vse prebivalce, ki niso pristojni v mestno občino, da se zaradi ljudskega štetja koncem marca preskrbe z domovnicami ali poselskimi knjižicami zaradi lažje evidence. Za družine je dovolj eno dokazilo.

Neobičajnega gosta je imela Selščica. Možakar Ivan je hotel za klobukom, ki mu ga je odnesel veter, v vodo. Obлека je bila brž odložena in že je rinil skrbni lastnik v ledene valove, ki pa so ga kmalu prignali na suho. Klobuk so ujeli ljudje nižje pri železobetonskem mostu.

Hitro in redno upravljanje in urejevanje cest v škofje-loškem okraju bi bilo s popolno ukinitvijo cestnega urada v Skofji Loki več ali manj otežkočeno. Da se nedostatu opomore, se ustanovi pri bivšem načelniku cestnega okraja g. Matevžu Zisherlu izpostava cestnega odbora kranskega.

Voznik manufakturnista Thalerja iz Skofje Loke je vozil te dneve s konji iz Stare Loke proti mestu. Na vso nesrečo so se splašili konji in vozač je v velikem loku treščil na oledeno cesto, ki je prizadejala uslužbencu težke poškodbe. Zlomili sta se mu dve rebri.

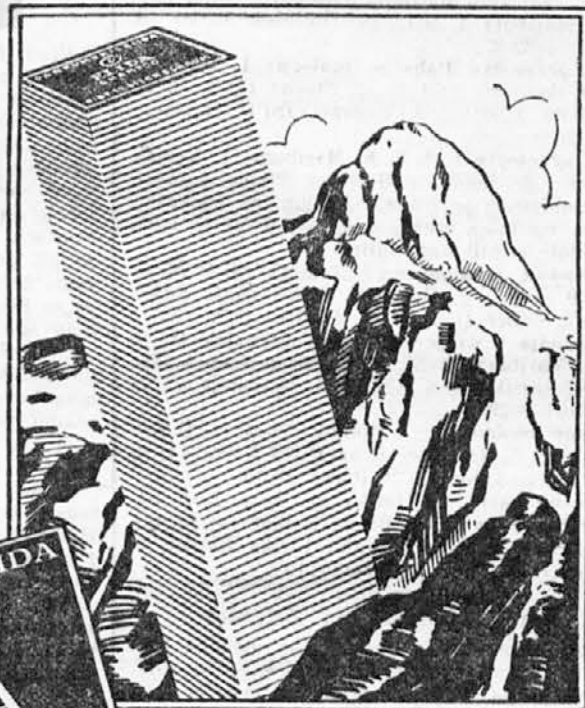
Po nespretnem stakljuju je zajel ogenj, ki je bruhnil iz peči v Domu blazino in je pričel lizati tla. Navzoči so nevarnost hitro preprečili in so z vodo ogenj zadušili.

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

700.000 ZAVITKOV
ELIDA SHAMPOO
PRODANIH V ZADNJEM LETU!

DOKAZ NJEVOVE RAZŠIRJENOSTI!

Teh 700.000 zavitkov Elida Shampoo, bi doseglo, ako bi jih položili drug vrh drugega, višino od približno 3500 m, bi torej Triglavsko pogorje nadkriljevalo za približno 600 m.

Za negovanje las

ELIDA SHAMPOO

Strašno neurje

Najstarejši ne pomnijo ob tem času takega naliva

Jesenice, 1. marca.

V noči od sobote na nedeljo je bilo pri nas veliko neurje. Deževalo je, kot da bi iz škafa lilo. Sneg se je topil. Vse to je drvelo v obliki hudournikov iz hribov v dolino. Po cestah je voda tekla, kanali niso mogli sproti požirati; voda je vdarila v kleti, tako da so na več krajih imeli čez 2 metra vode v kleti.

Prišla je na pomoč požarna bramba, ki je s

cevmi spravila vodo iz kleti. Železniški podvoz ali »tunel«, kakor ga imenujemo — je bil v opoldanskih urah za promet nemogoč, ker je bil poplavljen.

Ta elementarna katastrofa je napravila tudi več škode. Pravijo, da niti starejši ljudje ne pomnijo takega naliva. V ranih jutranjih urah so morali ljudje vstajati in iti na delo.

Dva divjaška napada

Neznanec je v temi zabodel 25-letnega fanta - Usoden spopad s kolom

Maribor, 2. marca.

V noči od sobote na nedeljo sta se v mariborski okolici dogodila zopet dva divjaška napada, ki dokazujeta, da posirovečnosti tudi novi strožji kazenski zakon ne more docela odpraviti.

Prvi napad se je zgodil v Pekrah. Tam je neznanec v temi napadel 25-letnega Josipa Rozmana, ki se je vračal od pevske vaje domov in ga večkrat zabodel z ostrim nožem. S prvim udarcem mu je prerezal desno roko, z drugim ga je pa nevarno zabodel v levo ramo. Kljub težkim poškodbam se je Rozman zvlekel dalje, kjer ga je našel nek znanec ter ga spravil v tukajšnje bolnico.

kajšnjo bolnico. Napadalec je po svojem divjaškem dejanju izginil in ga doslej še ni bilo mogoče izslediti.

Drugi, temu podoben napad, se je pa izvršil pri Sv. Marjeti ob Pesnici. V temni noči je iz zasede planil posestniški sin Ljudevit Zorčič na 26-letnega posestnikovega sina Franja Povalca ter ga z več udarci s kolom po glavi podrl na tla. Povalc se je vsled poškodb onesvestil, našli pa so ga še pravočasno svojci ter ga nemudoma prepeljali v bolnico v Maribor, kjer je zaenkrat že izven nevarnosti za življenje. Napadalec je bil včeraj aretiran in izročen sodišču.

Huda nesreča pri delu

Jesenice, 1. marca.

Prejšnji teden v petek se je v tovarni KID težko poškodoval delavec Jamnik, zaposlen pri Poljšaku na »Stari pošti« na Jesenicah.

Vozil je s konjem žico iz tovarne za Tršano tovarno. Jamnik je vodil konja za uzo, pri tem pa se je spodtaknil ob kup obcestnega gramoza. Ker je mož že precej prileten, se ni mogel pravočasno dvigniti in sta mu šli obe kolesi težko natovorjenega voza čez obe nogi tik pod koleno.

Močno poškodovanega moža so prepeljali z rešilnim vozom na jeseniško postajo, kjer je ponesrečenec nudil prvo pomoč tukajšnji okrožni zdravnik g. dr. Kogoj. Na zdravnikovo odredbo so ga nato s prvim vlakom prepeljali v ljubljansko bolnico.

Umor pripravnika finančne kontrole Maloviča

Ljubljana, 2. marca 1931.

Jutri bo stal pred senatom petorice pripravnik finančne kontrole Rudolf Bodaj, rojen leta 1903 v Višem gradu, pristojen pa v Stranje pri Kamniku, obtožen umora svojega tovariša Maloviča iz Novega mesta. Bodaj je, kakor znano, ustrelil Maloviča 5. septembra lani v posloju finančne kontrole na Jesenicah, ker mu je Malovič priznal, da je imel razmerje z njegovim dekletom in mu je, stavljen na odgovor, tudi pokazal koledarček, ki mu ga je pokloni-

la Bodajeva ljubica in v katerega je zapisala. »4. marca sem g. Maloviču nekaj obljubila in je skozi to obljubo darilo dobil.« Za jutrišnjo obljubo vlada veliko zanimanje na le med občinstvom, temveč tudi med pravniki, Bodajev zagovornik je dr. Krejči.

Rakek

Redni letni občni zbor SK Javornika bo v nedeljo 8. t. m. ob 14. uri popoldne v salonu restavracije Ševar.

V proslavo Finžgarjeve 60-letnice bodo igrali v nedeljo v Sokolskem domu »Naša krič«, v prosvetnem domu pa »Divjega loveca«. V interesu publike in društev samih bi priporočali, da si društva v bodoče termine za predstave razdele.

Rimske toplice

Izprememba posesti. G. Anton Bregar iz Gračnice pri Rimskih toplicah je prevzel posestvo z vsemi pritlikinami od ge. Haasove.

Izprememba na železniški postaji. Za železniškega aspiranta na tukajšnjo postajo sta bila imenovana gg. Lešnik Viktor iz Pragerskega in g. Seibitz Viljem.

Izpremembe pri poštnem uradu. Poštna upraviteljica gđ. Ruža Megličeva je premeščena in dodeljena poštni upravi v Beograd.

Pekarno v Šmarjeti, katero je imel dosedaj v rokah g. Ivan Stiplovec, je prodal g. Karlu Jazbecu iz Sv. Jurija ob juž. žel. G. Ivan Stiplovec pa se preseli v Rogaske Slatine.

Dosedanji organist g. Avgust Ulaga se je v soboto poslovil in odšel na svoje novo službeno mesto v Dobrno pri Celju. Peveci so mu priredili v petek zvečer lep poslovilni večer

Sport

Smuške tekme za prvenstvo Pohorja

Maribor, 1. marca.

V nedeljo je priredil I. S. S. K. Maribor na Pohorju, in sicer s startom in ciljem pri Ruški koči, smuške tekme za prvenstvo Pohorja mesta Maribora in za klubovo prvenstvo. Proga je bila dolga za seniore v juniorje 16 km in zelo težavna. Startalo je 51 tekmovalcev in so bili rezultati naslednji:

Za prvenstvo Pohorja, seniorji: 1. Neuman (smučarski klub Maribor) 1:28:05; 2. Jurič (sm. klub Maribor) 1:29:12; 3. Dolinšek Mirko (S. P. D.) 1:32:35.

Za prvenstvo Pohorja, juniorji: 1. Vodenik (SPD Maribor) 1:34:42; 2. Stopar (I. S. S. K. Maribor) 1:36:42; 3. Legvart (SPD Maribor) 1:57:08.

Za prvenstvo I. S. S. K. Maribora: 1. Vezjak 1:34:05; 2. Stopar 1:36:42; 3. Štepič 1:44:54. Popoldne se je vršila tradicionalna sankarska tekma na progi Ruška koča — Ruše (5 km). Rezultati so bili naslednji:

Gospodje posamezno: 1. Jamnik (SPD Maribor) 9 minut; 2. Dolinšek Mirko (SPD Ruše) 9:27; 3. Giber (I. S. S. K. Maribor) 9:29.

Gospodje v dvoje: 1. Simončič-Vezjak (I. S. S. K. Maribor) 11:25; 2. Pavel in Nande Planinšek (SPD Ruše) 11:32; 3. Orel-Roje (SPD Maribor) 9:29.

Dame posamezno: 1. Robnik Jelica (SPD Ruše) 11:52; 2. Zadravec Erna (SPD Ruše) 14; 3. Berstovec Anica (SPD Ruše) 16:18.

Mešani pari: 1. Tončič in Jože Dolinšek (SPD Ruše) 11:52; 2. Breda Hribar — Voglar (I. S. S. K. Maribor) 13:03; 3. Lirika Bahun — Štepič (I. S. S. K. Maribor) 14:05.

Smuška tekma na Zelenici

Vsakoletna gorska medklubna smuška tekma na idealnih pobočjih Begunjske in zeleniškega sedla, ki se je vršila na nedeljo 1. t. m., je privabil izredno mnogo konkurentov. — Ljubljana je poslala svoje favorite v boj, ki pa so imeli prav hudo borbo. Videlo se je, da ima tudi domači klub prav dobre moči, ki si bodo v kratkem znale pridobiti prehodni pokal. Kdor pozna teren, ve, kolike tehnike je treba, da se premaga izredno hude strmine. Vreme je bilo skrajno neugodno in so dopoldne držali tudi plazovi v dolino. Ves dan je trajal snežni vihar, ki je znatno oviral tekmovalce. Kljub temu pa so bili doseženi prav lepi časi. Proga je bila dolga okrog 5 km; višinska razlika pa je znašala skoro 600 m. Trasa je vodila od sedla, proti plazovom Begunjske na cilj pri cerkvi Sv. Ane. Doseženi so bili naslednji časi: 1. Šramel Bogomir (SK Ljubljana) 6:10; 2. Brvar Stane (SK Ljubljana) 6:20; 3. Jenko Boris (SK Lirija) 6:22; 4. Lukman Pavel (Skala, Jesenice) 6:40; 5. Belhar Anton (Sokol, Tržič) 6:40; 6. Jakopič Avgust (SK Ljubljana) 7:05; 7. Ankele Riko (SK Tržič) 7:11; 8. Babič Anton (SK Tržič) 9. Črnivec Sergij (SPD Ljubljana) 7:22; 10. Šaljevič Anton (Sokol, Tržič) 7:25. Prehodni pokal, darilo trdnice Glanzmann & Gassner je prišel začasno v last Smuškemu klubu Ljubljana. Prvi trije zmagovalci so prejeli lepa darila, poklonjena od mestne občine in omenjene trdnice. Darilo g. F. Borna je prejel Ankele Riko, ki je prispel kot prvi od SK Tržič na cilj. Po tekmi je bilo zbirališče v hotelu Lončar, kjer je navzoče pozdravil predsednik SK Tržič g. Seljak in pa župan mesta g. Lončar.

Glavna skupščina SK »Bratstva« na Jesenicah

Ob lepi udeležbi članstva je bila v nedeljo dopoldne v stranski dvorani Sokolskega doma na Jesenicah redna letna skupščina tega agilnega kluba, katero so posetili zastopniki J. Z. S. S. g. dr. Berce, g. ing. Janko Janša in Norvežan Sigmund Gutormsen, od navzočega članstva burno pozdravljeni.

Predsednik kluba g. Lojze Božič je otvoril skupščino, pozdravil navzoče, se spomnil tragično preminulega najboljšega člana Ladislava Kofarja, ki je padel kot žrtev zločina, in omenjal najvažnejše prireditve v minulem letu.

Iz poročila tajnika g. Činkovica je razvidno, da šteje klub 147 članov in članic, 18 naraščaja ter da je bilo med poslovnim letom vsega skupaj 17 sej in več prijateljskih sestankov.

Blagajnik g. Stanko Mulej je poročal, da je znašal denarni promet 15.716 Din.

Načelnik zimsko-sportnega oddelka je poročal, da šteje smuški odsek 74 članov in članic.

Načelnik kolesarskega oddelka g. Pučko je poročal, da šteje odsek 25 članov. Na veliki kolesarski dirki, ki jo je priredil Kol. savez Triglavski pododbor v Ljubljani na 72 km, je zasedel klubov član g. Franjo Poličar, istotako tudi pri dirki v Kranju 1. mesto ter pri tekmi za gorsko prvenstvo na Vrhniki 2. mesto.

Za hasenski odsek je poročala načelnica Ivanka Copova.

Iz poročila nogometnega oddelka je razvidno, da šteje odsek 40 članov, odigral 42 tekem, 3 doma, 5 v inozemstvu in 5 v drugih krajih Dravske banovine.

Pri slučajnostih se je razpravljalo o zelo važnih zadevah, predvsem o razširitvi smuške koče na Pustem rovtu, o preureditvi hasenskega in nogometnega igrišča ter o nabavi klubovih znakov.

Burno pozdravljen se je oglasil k besedi še delegat J. Z. S. S. dr. Janko Berce ter v lepih besedah apeliral na mladino, da naj se čim bolj intenzivno goji zimski sport, ki je najbolj idealna in najbolj privlačna panoga sodobnega sporta.

V klubovo upravo so bili izvoljeni po večini dosedanja člani s predsednikom Lojzetom Božičem na čelu.

Skakalne smuške tekme na Jesenicah

V nedeljo popoldne so se vršile na skakalnici »Lada kofarja« na Jesenicah medklubne tekme v smuških skokih, katerim je prisostvoval poleg številnega občinstva pokrovitelj skakalnih tekem g. dr. Maks Obersnel, gen. tajnik K. I. D. na Jesenicah.

Snežne razmere na skakalnici so bile ugodne kljub močnemu nallivu v prejšnji noči. Skakalnica, ki omogoča skoke do 20 metrov, je bila v

dobrem stanju. Tekme so se vršile pod vodstvom organov JZSS in domačega kluba.

Prvo mesto je dosegel Vinko Kozjek, član S. K. »Bratstva« z 177 točkami, II. Ravhekar Tomaž, S. K. »Bratstvo« z 175 točkami, III. mesto Katnig Alojzij, član T. K. »Skala« z 147 točkami. Klubski prvak je Kazek Vinko.

Kot klubski prvak je dobil prvi zmagovalce srebrna znaka, drugi in tretji priznanice.

Tekmovalo je 17 članov domačih klubov »Bratstva« in »Skale«, kot gost pa je Norvežan Sigmund Gutormsen izvedel nekaj krasno uspešnih propagandnih skokov.

Hrastniško pismo

Pred božičem so se pojavili tatovi, ki so ukradli nekaterim strankam v steklarskih hišah meso in druge predmete. Sedaj pa so tudi v steklarskih hišah nastanjenim strankam pobili zajce. Prijatelji zajčkov pa so obiskali tudi okoliške hiše. Značilno pri tem je to, da so zajce potegnili iz stolic in jih pobili ter pustili ležati na dvorišču na tleh, in sicer so ubili steklarju A. R. Štiri zajčke. Potolkli in pustili so jih pa še pri treh drugih gojiteljih te prijazne živalice. Ali so jih hoteli tudi odnesti — pa so bili med tem prepredeni — ali pa so uganjali samo hudobijo, se ne vé.

Orožništvo zasleduje, da bo krivce poučilo, da ni dovoljeno pobijati zajce drugim brez lastnikovega privolenja. Upamo, da se bo orožnikom posrečilo storilce izslediti, da dobe za svoj čin primerno plačilo, kajti imetniki trpe pri tem vsak po 100 Din škode.

Sresko načelstvo v Laškem in pa županstvo trga Trbovlje, pod katerega teritorij spada tudi Hrastnik, sta razglasila in objavila cene kruhu. 1 kg belega kruha stane 4-20 Din, 1 kg domačega (polbelega) ali rženega kruha 4 Din. Zemlje, 7 dkg težke, 50 par 1 komad in velike zemlje 14 dkg težke po 1 Din komad. Te cene pa so pri nas že nekoliko časa sem naši peli držali.

Blejske novice

Z mrzlično naglico napredujejo novo zidani blejski hoteli, osobito pa Kasina in hotel Toplice. Tudi dvig starega hotela je dosegel svojo določeno višino. Delavci bodo te dni imeli svoj običajen likof in s tem dajali duška vselemu svojemu razpoloženju, da so kljub tolikšnim zaprekam v razmeroma kratkem času dosegli svoj željeni smoter.

Se dobra dva meseca nas loči doba, ko bomo stali pred novo tolikanj obetajočo sezijo tujskega prometa, ki naj bi se spričo ugodnih valutarnih razmer, novih in nad vse komfortnih hotelov in ostalih sanitarnih javnih naprav pri velikih žrtvah propagande za Bled, močno povečal. Je pa to pričakovanje naravnost nujna potreba, kajti Bled je povečal število sob v novih in prenovljenih hotelih, s čimer bi v nasprotnem slučaju občutil škodo in prvi vrsti manjši posestniki vil in pensionov, ki so razmeroma več ali manj oddaljeni od jezera.

V zelo akuten štadij stopa vprašanje našega občinskega odbora na eni, kakor vprašanje župana na drugi strani. Kakor znano, se je ogromna večina odbornikov odpovedala posečanja občinskih sej. Pri zadnji seji, kjer naj bi se razpravljalo ter vestno premotiralo o bodočem proračunu, je bilo navzočih komaj pet odbornikov in župan, ki pa seveda radi tega ni mogel podvzeti ničesar k sprejetju neobhodno potrebnega proračuna, ki predstavlja ključ ne samo za bodočo gospodarsko, temveč tudi za specialno tujsko prometno politiko na splošno.

Ker nimamo na Bledu aktivnega občinskega odbora, ki naj bi z županom vred reševal tekoče posle, ki so torej radi tega v največjem zastoj, je umevno, da vlada na splošno med domačini velika nevolja. Tujska sezija je pred durmi. Zato bi bilo že nujno potrebno, da bi se pričelo s prednjimi pripravami v svrhu čim boljšega razvoja tujskega prometa. Občina pa trpi škodo tudi na času in denarju, zato bi bilo v interesu stvari same, da omenjeno stanje preneha. Tako ne more in ne sme več dalje!

Za kmetijski tečaj, ki se vrši na Bledu že nekaj tednov, vlada pri domačih kakor tudi okoliških kmetov vedno večji interes. Posebno v nedeljih je dvorana hotela Union skoro popolnoma zasedena, takrat imajo kmetje največ časa, zato obiskujejo predavanje iz vseh bližnjih in daljnih okoliških vasi. Gospod inž. Rataj, sreski kmetijski referent in ustanovitelj tega tečaja je zares pravilno pojmoval potrebe našega ljudstva, za kar mu gre na tem mestu odkrito priznanje in zahvala. — V soboto 28. t. m. je predaval sreski kmetijski ref. inž. Rataj o praktičnem pomenu najnovejših določb kmet. zakonov. Od 6. do 8. ure je predaval sres. veter. ref. Zarnik o prvi pomoči o boleznih in postopanju ob priliki okužbe. — Cesta mimo Park hotela in Kasine je bila radi gradnje kuhinje, ki bo pod cesto Aleksandrovega šetališča delj časa zaprta. Te dni pa so cesto znova odprli ter je mogel radi tega direktn prehod vsega prometa po omenjeni cesti. V svrhu asfaltiranja najobljudejših blejskih cest, vrtajo in drobiijo kamenje v kamnolomu, ki je na južnem pobočju Straže. Z asfaltiranjem cest bodo pričeli v najkrajšem času.

Colnarska cesta na Milnem je globoko prekopana. V jarko postavljajo velike betonske cevi, ki bodo služile kot končni glavni vod kanalizacije v Savo. Hiše ob tej cesti so opre s težkimi oporami. Zelo umevno bi bilo, da bi posestniki do poletja zakrili gnojne jame in greznice, ki niso nikakor v skladu z idilično in od tujcev obljubeno vasjo.

Novozgrajena vila Ilana, ki je last gospoda Sokliča, stoječa na Ljubljanski cesti ima zelo priklupno lice, vendar bi bilo želeži, da umakne svoje skladišče na primernejše mesto, kjer ne bo motilo harmonije lege in okolice lepo razvijajočega Bleda.

Gospod Nikolaj Dežman, trgovec v Ribnem pri Bledu, je preselil trgovino iz Gasliškega doma v svojo novozgrajeno hišo, katera je bila dovršena že lansko leto. Prihodnji teden bo otvoril novo trgovino v Ribnem g. Petač, ki ima podružnico v Gorjah.

Grajska cesta od g. Zrimca do Trohe je bila lansko leto radi prezidave Zrimčevega skednja nekoliko razširjena, tako da bo dobila lepo

vnanje lice. Motila bo le stara postavljena baraka ob cesti, katera naj bi se spričo velikega tujskega prometa, umaknila.

Najzanimivejša za vsakogar je vprašanje, čemu se je gospod Kenda odločil in podri svojo svetovno-znano Kasino. Verzije, da je stala na slabih fundamentih, ne odgovarjajo resnici. Bojazen, da bi se sčasoma morda porušila, je torej popolnoma neosnovana. Vsesplošna in nujna potreba povečanja svoje kavarne je vodila v zvezi z nasveti najboljših strokovnjakov g. Kenda, da se je odločil za ta nenavaden gospodarski in priprostemu ljudstvu nepojmljiv korak. Stara kavarina Kasina je bila tekom svojega obstoja že večkrat adaptirana ter je služila v različne svrhe. Ako bi jo hotel povečati v smislu svojih načrtov, bi težko dosegel svoj smoter, v ekonomskem oziru bi pa tudi ne mogel ceneje izvesti in zgraditi kavarne Kasine, ki bo edina te vrste ne le v vsej Jugoslaviji, marveč menda v vsej Nemški Avstriji, kjer je hotelska obrt na višku. Kakor se predvideva, bo otvoritev nove kavarne Kasine na dan 1. junija.

Jesenice

Ustanovitev olepševalnega društva. V petek zvečer se je vršil v tukajšnji osnovni šoli informativni sestanek za ustanovitev »Olepševalnega društva«. Odziv je bil zadovoljiv. Sestanek je otvoril šolski upravitelj g. Leo Pibrovec, ki je v uvodnih besedah razjasnil pomen tega društva in podal v kratkem delovanje že nekoč obstoječega podobnega društva na Jesenicah. Na sestanku se je obenem napravil osnutek pravil bodočega društva. Izvolili so tudi pripravljalni odbor, ki je naslednji: g. Leo Pibrovec, predsednik; njegov namestnik g. Torkar; odborniki so gg. Morić, Črnat, Tancar, Poženel in ga. Rabičeva. Kot namestniki so bili izvoljeni ga. Sedlakova, gdč. Žerjavova, gdč. Schittnikova in gg. Arnež, Markovič in Sorgo.

Pogreb zaslužnega moža. V nedeljo popoldne so pokopali v Kranjski gori g. Pintarja Jožeta. Kako je bil pokojni priljubljen, je pokazal njegov pogreb, ki je bil nad vse veličasten. Kljub slabim vremenskim razmeram je prišlo iz vseh krajev Gorenjskega kotla mnogo ljudi, da so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Največ je bilo seveda Jeseničanov, saj je tu pokojni živel, delal in trpel. Iz prijazne vasice Log pri Kranjski gori se je vil žalen sprevod na kranjskogorsko pokopališče. V sprevodu je svirala žaltinke kovinarska godba iz Jesenic. Pred cerkvijo je zapelo železničarsko pevsko društvo »Sloga« pesem v slovo, enako tudi pevsko društvo »Svoboda«. Na pokopališču se je ob odprtem grobu poslovil od pokojnika v lepih besedah g. Toman Franc, v imenu železničarjev pa g. Ravnik Jože iz Ljubljane. Nato sta zapeli pevski društvi še pesmi v res zadnje slovo. Takoga pogreba kranjskogorčani ne pomnijo. Spošij se mirno, časten spomin!

Predavanje. Jutri zvečer ob pol 20. uri predava v stranski dvorani Sokolskega doma starosta br. Obersnel o »Ustroju Sokola kraljevine Jugoslavije«. Pridite polnoštevilno!

Smrt kosi. V letošnjem letu je pri nas umrljivost zelo velika. Ni še minulo 60 dni, pa imamo že skoro 20 mrljiv, to se pravi na tri dni mrlj. Ker ne gre za epidemijo, je razmerje preveliko. V sredo popoldne je umrla ga. Paplerjeva, žena peka. Bila je daleč naokoli poznana osebnost radi svoje velike delavnosti in kot vzorna mati, ki je prav lepo vzgojila dvanajst otrok, od katerih jih živi še 5. Kako je bila pokojna spoštovana, je dokazal pogreb, ko so jo v res častni udeležbi pogrebeve spremlili k večjemu počitku na tukajšnje mestno pokopališče. Kot vzorni materi bodi ohranjen častni spomin in naj se mirno spošije v rodni kraj, žalujčim pa naše iskreno sožalje.

Dramatični odsek Sokolskega društva — Jesenice je vpriporil v sredo zvečer drugič francosko komedijo »Naš gospod župnik«. Udeležba s strani občinstva je bila lepa. Dilentanti so podali svoje vloge izborni. Posebej moramo omeniti sestro Kramaršičevo, ki je v vlogi »gospa Cousin« pokazala vrhunce zmoglosti diletantke. Sestra Ferjanova je svojo vlogo podala dovršeno, pa tudi sestra Ravnikova je imponirala s svojim živahnim nastopom v vlogi »župnikove kuharice«. Brat Pogačnik se je izkazal kot izvrstna moč našega odra. Brat Vister kot »podeželski župnik« se je popolnoma življal v svojo vlogo in jo tudi do potankosti točno podal. Režiser brat Klavara kot »grof Sablešček« je bil prav dober. Posebna pohvala gre bratu »monsignoru« Hlebanji, enako bratu Ružigaju in bratu Potratu. Pa tudi manjše vloge so bile rešene v splošno zadovoljnost prisotnega občinstva. Želimo našemu odru, da bi še večkrat nastopil s takim uspehom.

Zagorje

Občni zbor Rdečega križa bo v sredo 4. t. m. ob pol 8. uri zvečer v zbornici toliške šole. Vpisovanje mladeničev. Županstvo poziva vse mladeniče letnikov 1912 in 1913, ki so rojeni v kateremkoli kraju izven zagorskega okoliša, da se zanesljivo javijo do 15. t. m. v občinski pisarni med uradnimi urami.

Znižanje cen. TPD je v svojih rudniških konzumih izplačala svojim odjemalcem za 5% nagrado. Dalje je odredila, da se znajo cene slanini in moki do najnižje meje. Istotako je sklenila do 30% znižanje pri nakupu manufakturnega blaga. Pozdravljamo ta sklep družbe, to da istočasno moramo povdariti, da je delavstvu odpovedana kolektivna pogodba in bomo stali kmalu pred sklepanjem nove. Ob takih prilikah igrajo cene življenjskih potrebščin sila važno vlogo.

Polovična vožnja v Ljubljano. Za koncert Hubadove župe, ki se bo vršil 8. marca v Ljubljani v dvorani hotela Union popoldne ob 3. uri, je tudi pri nas veliko zanimanje. Kdor obišče ta koncert, ima pravico do polovične vožnje. Tozadevne izkaznice izdaja za naš kraj »Glasbeno društvo« in se naj vsi zainteresirani zglašijo pri društvenem predsedniku, učitelju g. Janezu Kopsivi.

Pocenitev električnega toka. Načelstvo in nadzorstvo »Električne zadrage« je na seji 10. t. m. sklenilo, da se od 1. januarja dalje zaračunavajo pri inštalacijah 10% režijski stroški vsem članom enako. Doslej so namreč plačevali sta-

ri člani polovico režijskih stroškov manj, kakor novi. Z istim dnem velja tudi pocenitev električnega toka in je znižan tok za luč od 3 Din na 2:50 Din za kilovatno uro. Tok za silo pa ima sedaj sledeče cene do 100 kwh 2:30 Din, do 300 kwh 2:20 Din, do 500 kwh 2:10 Din, do 700 kwh 2 Din, do 900 kwh 1:90 Din, nad 900 kwh 1:80 Din.

Novo mesto

Važno predavanje. V petek zvečer je predaval v mali dvorani Sokolskega doma ravnatelj meščanske šole g. Anton Mervič o rivaliteti obeh bregov Adrije od davne preteklosti do danes. Velezanimivemu predavanju je prisostvovalo zelo mnogo občinstva. Prav je, da se tudi taka vprašanja razmotrivajo tu v zaledju in se tudi naše ljudi zainteresirajo za naše morje. Gospodu predavatelju niso hvaležni le Sokol in poslušalci, hvaležna mu je tudi mestna podružnica Jadranske Straže.

Slovenjgradec

Hripa se je v našem mestu zelo razširila v zadnjem času, a hvala Bogu še ni nobenih težjih posledic ali celo smrtnih slučajev. Zadnje moko vreme je znatno pripomoglo k razširjevanju te nenevarne, a zahrbtnje bolezni.

O tatvini pri trdkih Klobasa Komp. Smolčnik, o kateri smo že obširno poročali v našem listu, govori celo mesto. Aretiranih je že 6 oseb, ki so osumljeni, da so sodelovali pri tej tatvini. Včeraj so zaplenili še več blaga, ki ga je baje skril posestnik V. na Gmajni med deskami. Služkinja A. je služila lansko leto nekaj časa pri g. K., ki je tudi šele sedaj opazil, da mu je zmanjkalo nekaj perila. Tretjo tatico, o kateri smo poročali, da je ušla, so takoj drugi dan ujeli in aretirali. Ukradeno blago je na orožniški staciji, ki ga ogledujejo ljudje s presenečenjem, kako se je moglo nakrasti toliko blaga. Vse z napetostjo pričakuje končni uspeh preiskave.

Licencovanje bikov v našem okraju bo v ponedeljek 23. marca ob 9. uri na sejmšči St. Ilj pod Turjakom za to občino, ob 15. uri pa na sejmšči v Slovenjgradu, v torek 24. marca ob 10. uri na sejmšči v Šostanju. K licencovanju naj se pripeljejo tudi biki, stari nad 6 mesecev. Vsi živinorejci, ki hočejo dvigniti živinoreje v našem okraju, naj sodelujejo kot kupci ali prodajalci.

Srebrna poroka. Te dni obhaja ugledni trgovec Jeseničnik Josip iz Dovž z svojo ženo Ano 25-letnico poroke. Iskreno čestitamo!

Oboljele g. dr. Železnikar. Našemu agilnemu starosti tukajšnjega Sokolskega društva in vrlému primarju bolnice želimo iz srca skorajšnjega okrevanja!

Št. Jurij ob južni železnici

Vodovod na Ponikvi ob juž. žel. Priprave za napeljavajo asanacijske Vodovodne domače napredujejo. Kakor vse kaže bodo pričeli graditi še letos. Ker pa je proračun zelo visok, je naprosilo načelstvo Vodovodne zadrage domačo posojilnico za brezobrestno posojilo za dobo 10-ih let.

Višnja gora

Občni zbor kmetijske podružnice. Dne 1. t. m. se je vršil v društveni dvorani v Višnjigori občni zbor kmetijske podružnice. Kmetijsko društvo je zastopal strokovni tajnik g. Franjo Kofol, ki je navzoče pozdravil v imenu kmetijske družbe in imel kratko, poučno, gospodarsko predavanje. Nato je predaval direktor agrikulturno-kemičnega zavoda za kalijevo gnojenje g. Konrad Pučnik več filmov, ki so pokazale uspehe, ki jih kmetovalec doseže s smotrenim in umnim delovanjem. Film so navzočim razkladala gg. sreski referent g. Jereb in strokovni tajnik Kasol. Občnemu zboru je prisostvoval tudi predsednik perutninarskega oddelka g. Jakob Selcer. — Zborovalci so bili navdušeni nad tako dobro uspelem predavanjem in so z izrednim zanimanjem sledili predavanjem filma. V imenu podružnice se je zahvalil gg. predavateljem in g. direktorju Pučniku načelnik podružnice g. Jože Erjavce.

Nesramni zlikoveci so v noči od sobote na nedeljo vzeli iz hleva gostilne pri Kamničanu konja, ga vpregli in celo nocoj vozili po okolici. Zjutraj so konja in voz zopet postavili pred hlev. Konj je bil zjutraj popolnoma izčrpan in iztepen. Poškodovali so tudi vprego. Ker so pustili vrata hleva odprta, je tudi krava porabila priliko za nočni sprehod in so jo našli zjutraj na sosednem travniku. Zadevo preiskuje tuk. orožništvo.

Šostanj

Otvoritev podružnice. Šostanjska trgovka Ivanka Mravljek-Rajšter je otvorila podružnico svoje trgovine v hiši šostanjskega občinskega tajnika Josipa Mazeja v Topolšici blizu tamošnje osnovne šole.

Predzren tat. Krojaški mojster in posestnik Franc Virbnik ima krojačnico in prodajalno izdelanih oblek na Kolodvorski cesti, na zelo vidnem in prometnem kraju v mestu. In vendar mu je 18. t. m. med 17. in pol 18. uro neznan tat odnesel celo možko obleko iz temnovijoličastega suknja, vredno 450 Din, ki je za reklamo visela pred vratmi. To v času, ko vlada na tej cesti radi prihoda in odhoda večernih vlakov največji promet.

Otvoritev podružnice. Šostanjska trgovka Ivanka Mravljek-Rajšter je otvorila podružnico svoje trgovine v hiši šostanjskega občinskega tajnika Josipa Mazeja v Topolšici blizu tamošnje osnovne šole.

Škofja Loka

Spodrsnilo ji je. Sopraga bivšega davčnega uslužbenca v Škofji Loki g. Suše je bila zaposlena s pranjem perila pri minju v Karloški ulici. Iznenada je gospej na spolzkih tleh spodrsnilo in že se je znašla pralka v mrzli vodi Poljanščice. Nesrečo sta brž opazila Janez Lukanc in Gašperič Tončka, ki sta povsem moko gospo hitro potegnili iz vode in pospremila po nesrečenko na dom.

Ptice vsakih vrst si iščejo spricho pomanjkanja hrane zatočišča blizu človeških selišč. Dobri ljudje potresa grobčnike in semena na police, da so marsikdo ptice docela domače in povsem ujavene v človekovo bližino. Poleg vrabcev in vran so opaziti tudi šoje.